

AZ IDŐK JELEI

A KERESZTÉNY ADVENT KÖZÖSSÉG GYÜLEKEZETI LAPJA

TARTALOM

*A magyarországi
adventmozgalom elmúlt
harminc évének történelme* 2

*Az Európai Unió
és a lelkiismereti
szabadság* 7

*Akik elfogadják
a meghívást...* 10

*„Faiültetés” az eleki
idősek otthonában* 14

*„Azért a hit hallásból
van, a hallás pedig
Isten ígéből”* 15

Problémamegoldás 16

A hűséges pásztorfiú 18

Egy pohár tej 18

Lelkészképzés 19

Adventtábor 20

A MAGYARORSZÁGI ADVENTMOZGALOM ELMÚLT HARMINC ÉVÉNEK TÖRTÉNELME*

Rajki Zoltán *A H. N. Adventista Egyház története 1945 és 1989 között Magyarországon* c. könyve kapcsán

A mögöttünk lévő három évtized történetét csupán az 1975-ben kialakult válság és következményei szempontjából kívánom most értékelni. Ezáltal azonban a külső és belső történések lényegét ragadjuk meg, mert az 1975-ös események meghatározták és sokoldalúan befolyásolták az elmúlt évtizedeket a magyarországi adventközösség egésze, azaz mind az unió, mind a mi gyülekezeteink számára.

Elhangzott már, hogy milyen spontán módon alakult ki e konferencia megtartásának a gondolata. Több oldalról is ráterelte a jó Isten a figyelmünket arra, hogy milyen szükség van egy ilyen alkalomra, ahol nem csupán felelevenítjük a múlt emlékeit, hanem – a visszatekintés távlatából – hitbéli szemlélettel értékeljük is. Akik átéltek azokat az időkötet és a történések részesei voltunk, mind világosabban látjuk, hogy elkötelezettségünk tanúskodni a történelmi valóságról – az utólagos torzítások és átértelmezések ellenében –, legfőképpen pedig átadni az új nemzedékeknek a korábbi küzdelmek hitbéli tapasztalatait.

Rajki Zoltán *A H. N. Adventista Egyház története 1945 és 1989 között Magyarországon* c. könyve is ráébresztett minket erre a kötelezettségünkre. A könyvet az Advent Kiadó adta ki az elmúlt esztendőben. Rajki Zoltán testvér képzett történészként doktori disszertációt készített ebből a témából az Eötvös Loránd Tudo-

mányegyetem Bölcsészettudományi Karán. Tudományos módszerrel, alapos kutatómunka nyomán, a szöveghez fűzött jegyzeteiben mindent dokumentálva készítette el munkáját.

Kizárólag történészi megközelítésben, mintegy kívülállóként igyekezett megírni a magyarországi adventista egyház kommunista politikai rendszer alatti történetét. Egy másik, ugyancsak az Advent Kiadónál megjelentetett kiadványban (Erdélyi László–Ősz-Farkas Ernő–Gyetzvai Gellért: *Lesz-e keresztény egység? Újabb lépés az ökumené felé*; 2003) szintén ezt olvashatjuk az 1975-ös eseményekre vonatkozóan: „A történészek dolga megállapítani, hogy kik, miért és mekkora port vertek fel annak idején.” (25. o.) Meggyőződésünk szerint nem szabad csupán történészszemmel taglalni a múltat, ha hiszszük azt, hogy az adventmozgalom Isten maradék egyháza ma, hanem a hitbéli, biblikus szempontú értékelést is el kell végeznünk önmagunk, valamint Isten ügye és népe érdekében.

A történészi pontosság természetesen feltétlenül szükséges és dicséretes. Ami a történések puszta rögzítését és dokumentálását illeti, nem is érheti kifogás Rajki Zoltán könyvét. Valóban törekedett a tárgyilagosságra, nem hallgatja el könyvében az uniót terhelő tényeket. Ennek következtében akaratlanul is hitelesíti, úgymond a másik oldalról is, mind az 1995-ben kiadott *„Igazságot, igazságot kövess, hogy élhess”* c. dokumentum-

gyűjteményt, mind pedig Fehér János *Vallomás az emigrációból* c. könyvét, amely most került ki frissen a nyomdából. Könyvének elolvasása után lehetetlenség tagadni az ún. beépítettség, az ügynökrendszer létezését, azaz az unió vezetőinek tisztességtelen együttműködését a kommunista állammal. Bizony súlyos valóság volt ez a mi egyházunkban is, bármennyire szégyelljük és fájjaljuk is ezt a tényt. Rajki Zoltán munkájából kitűnik, hogy az 1975-ös válságot megelőzően súlyos visszaélések voltak, mélypontra zuhant a lelki és erkölcsi színvonal az unióban, elsősorban a vezetést és a lelkészkarat érintően. Más kérdés, hogy Rajki Zoltán testvér helyében nem teregettük volna kívülálló publikum elé Isten művének sebeit és erkölcsi vereségeit, világi fórumon (az ELTE Bölcsészkarán) benyújtott disszertációban.

Rajki Zoltán felsorolja művében, hogy milyen forrásokat kutatott át a tények feltárása érdekében: „*A H. N. Adventista Egyház irattárának forrásanyaga mellett a Magyar Országos Levéltár, az Állami Egyházügyi Hivatal, a Magyar Dolgozók Pártja, a Magyar Szocialista Munkáspárt és a Belügyminisztérium iratanyagát is beépítettem.*” (11. o.) Ennek köszönhetően sok mindennek a hátterét ebből a könyvből ismerhettük meg most mi is.

Többek között azt, hogy konkrétan mikor és miként szorgalmazták az unió vezetői, hogy a hatóságok lépjenek fel ellenünk: „*A tiltakozó*

* A 2004. február 29-én megtartott 1975 hitbéli öröksége c. konferencián elhangzott előadás nyomán.

laikusok elleni küzdelemben az egyház vezetése az ÁEH-on [az Állami Egyházügyi Hivatalon] keresztül mozgósította a munkahelyeket, illetve a megyei állami és pártszervezeteket.” (136. o.) „Szakács József [korábbi unióelnök] az ÁEH-hoz fordult... a tömegmozgalom visszaszorítása érdekében.” (138. o.) „Az egyháztanács Egerváriék nemzetközi elszigetelése érdekében az ÁEH közvetítésével többek útlevelét bevonatta.” Amint írja, „az egyháztanács nem tudta meggátolni a saját eszközeivel”, hogy a visszaélések ellen tiltakozó testvérek hitéleti irodalma és programjai vonzást gyakoroljanak az unió gyülekezeteihez tartozó tagokra, „ezért megfelelő állami támogatás hiányában [esetére] az unió elnöke [Szakács József] a lemondását helyezte kilátásba.” (140. o.) Nem az unió vezetőin múlt, hogy nem hárult ránk még súlyosabb megtorlás: „Erőteljesebb fellépésre... a nyugati propagandától való félelem és a politikai szándék hiánya miatt nem került sor.” (149. o.)

A kommunista állammal való együttműködés mélységeire mutat rá pl. az alábbi részletek: „Az adventista egyház elnökével a hivatal [az ÁEH] munkatársai a 70-es évek végén elégedettek voltak, mert vezetői tevékenységében követte az instrukciójukat.” (156. o.) „Az 1984-es unióválasztások idején már több érdekcsoport képviselhetette elgondolását a színpalak mögött, de a döntő szó még az ÁEH kezében volt... A divízió Erdélyi Lászlót szerette volna... a SZET, a BM [Belügyminisztérium] és az ÁEH közötti egyeztetés eredményeként a hivatal Szigeti mellett döntött... Az ÁEH engedte a régi keményvonalas vezetők háttérbe szorítását az unióbizottságon belül, néhányuk jelenlétéhez csupán a »folyamatosságra« való hivatkozással ragaszkodott... Az állam ezekben az években már óvatosabban mozgatta a belügyi kapcsolatokkal rendelkezőket, mivel a beépített személyeket erősebben legalizálták a »tisztákkal«.” (162. o.)

Rajki Zoltán arról is ír, milyen zsarolásokkal igyekeztek elérni az unió vezetői azt, hogy a divízió hivatalos nyilatkozatai az ő elvárásainak, valamint az Állami Egyházügyi Hivatal

elvárásainak megfelelőek legyenek: „A divízió vezetői szerettek volna találkozni a csoporttal, lehetőséget adva a problémák átbeszélésére, amit az egyháztanács elutasított, miközben kilátásba helyezte a hivatalos beutazás megvonását.” (142. o.) „Ludescher [az Euro-afrikai Divízió elnöke] és Lohne [a generálkonferencia alelnöke] kiállt a türelmes politika mellett... A világszervezet képviselői [a kis bizottság beszámolójának] hatására bocsánatot kértek a politikájukkal okozott szenvedésért, és titokban elismerték működésüket. A [kis bizottsággal való] találkozót követő egyháztanácsi ülésen javasolták az unió által elkövetett hibák helyreállítását, s jelezték, hogy még mindkét féllel szeretnének találkozni, és látogatást tenni a hivatalban. Az egyháztanács tagjai élesen tiltakoztak az elképzelés ellen. Ludeschert jövőbeni beutazási lehetőségének korlátozásával és a kapcsolatok megszakításával fenyegették. A »felsőbb utasításra« berekesztett tárgyalást követő délutáni megbeszélésen Palotay [a Szabad Egyházak Tanácsa elnöke] közölte a hivatal [az Állami Egyházügyi Hivatal] álláspontját, amely szerint a divízió látogatását csak akkor tekinti fontosnak, ha közös nevezőre jut a magyar unióval.” (144. o.)

A könyvben közölt háttér-információk alapján jól látható, hogy miért hiúsultak meg sorra a divízió és a generálkonferencia erőfeszítései a rendezés érdekében. Az okokat így lehet felsorakoztatni:

a) Az unió vezetői határozottan ellenálltak, és elutasítottak minden tényleges, vagy akár csak részben méltányos rendezési kísérletet is. Egy további példa: „A generálkonferencia és a divízió javasolta, hogy az Egervári-csoport önálló területként csatlakozzék az unióhoz, amit az egyháztanács földrajzi okok miatt elutasított.” (146. o.)

b) Az ÁEH fenyegetőzéseire hivatkozva zsarolták a világszervezet képviselőit, amit az előzőekben közölt idézetekkel illusztráltunk.

c) A divízió és a generálkonferencia vezetőit (néhány kivételtől eltekintve, akikre tisztelettel és hálásan emlékszünk) sajnálatos módon pusztán az emberi szempontokra figyelő

gondolkodás jellemezte. A szervezet külső látszat szerinti egységét, valamint a diplomáciai kapcsolatok fenntartását az állammal fontosabbnak tartották, mint az igazságosságot, a hitelvi hűséget, vagyis az Isten akaratával való egységet, s ezáltal a felülről való támogatás biztosítását: „A divízió... támogatta az »ellenzék« által felvetett problémák megoldását, mint az ökumenikus kérdés megvitatását, a vezetés magatartásának megváltoztatását, a gyülekezeti élet és a misszió élénkítését... Az egyháztanácsot arra ösztönözték, hogy bizonyos ökumenikus jellegű összejövetelektől maradjon távol, és tegyen lépéseket a lelki színvonal emelésére. Egerváriék programjának átvétele ellenére elhatárolták magukat tőlük, mert az egyház egységét fenyegették.” (137. o.) „A világszervezet képviselői tartottak az unió állami segédlettel való elszakadásától, ezért jóváhagyták az egyháztanács lépéseit, és egyedüli adventista szervezetként Magyarországon a magyar uniót ismerték el.” (144. o.)

d) Azt a súlyos hibát, hogy az igazságosság, az Isten akaratával való összhang szempontját alárendelték az emberi szempontoknak, még azal is megtették, hogy – ugyancsak taktikai megfontolásokból – jelentős támogatást nyújtottak az unióvezetésnek több vonatkozásban is, noha jól látták a becstelenségeket. Ezzel mintegy hitelesítették őket, erkölcsi támogatást adtak nekik. Éppen az egyik, előbbieken idézett drasztikus zsarolás után a következő történt: „A látogatás hitéleti területen eredményes volt, mert határozat született Ellen G. White: A világ Reménye c. könyve és Az apostolok története c. könyv kiadásáról, és lehetőség nyílt arra, hogy egy fő az Andrews Egyetemen (USA) fokozatot szerezzen.” (144. o.)

Adott esetben attól sem riadt vissza az unió vezetése, hogy a divízióra és a generálkonferenciára vonatkozó nyílt hazugságot érvényesítsen, de a világszervezet vezetőit még ez sem mozdította ki inkább diplomatikus és taktikus, semmint feltétlenül igazságszerető és hitbeli szempontokat érvényesítő magatartásukból: „Szakács

1980 márciusában a divízió kihagyásával akarta megoldani az ügyet... A divízióülésről hazaérve azt állította, hogy a divízió és a generálkonferencia nem foglalkozik tovább az ügygel. Ennek értelmében az egyháztanács 1980. július 1-jei tanácskozása után az ÁEH beleegyezésével felszólította a gyülekezeteket, hogy a visszatérőket szeretettel fogadják, de az »egyház rendjét megvetőkkel« szemben foganatosítsák a fegyelmi szabályokat. A kis bizottság tagjai tudták, hogy a világszervezet nem ad az egyház szervezeti szabályzatával ellenkező utasítást, ezért a divízió elnökénél érdeklődtek a döntés hátterével kapcsolatosan. Ludeschernek a mindkét fél részére elküldött leveléből kiderült, hogy nem áll világszervezeti döntés a júliusi intézkedés mögött. Az események hatására Szakács hiteltelenné vált az egyházon belül, ami meggyorsította a SZET elnöki székébe való »felfelé bukását.« (146. o.)

Rajki Zoltán könyve tehát sok vonatkozásban „leleplező jellegű”. Szépen összegyűjtve felsorolja pl. azt is, hogy az egyház vezetői közül kik kaptak magas állami kitüntéseket, tisztségbe helyezéseket és megbízásokat, ami tudvalévően a kommunista állammal való „dicséretes” együttműködés elismerése volt. Ő is így értékeli könyvében: „Az egyház »beilleszkedése« a nyolcvanas évek második felében teljesedett ki, mert vezetői, lelkészei és tagjai közül többen »jelentős társadalmi pozíciót« töltöttek be, illetve magas kitüntéseket kaptak. Szakács József országgyűlési képviselő és az egyházközi békebizottság alelnöke lett. Szilvási Józsefet a HNF [Haza-fias Népfront] Országos Tanácsának tagjává választották. Erdélyi László az Országos Béketanács jelvényét kapta, és a Munka Érdemrend ezüst fokozatával tüntették ki. Árvai Henriket 1987-ben a Pécsudvardi Népfront HNF-bizottságának elnökévé választották. Nőtt az adventista tanácstagok száma. Több lelkészt beválasztottak a különböző szintű egyházközi békebizottságokba. Szigeti Jenő részt vett Budapesten az 1988-ban megtartott amerikai–magyar marxista–keresztény dialóguson.” (158. o.)

Rajki Zoltán könyve rámutat arra is, hogy az egyházvezetők – az ÁEH utasításait követve – visszafojtották az unión belül a belmissziós és az evangelizációs tevékenységet, s ez a szorítás annak hatására enyhült, hogy a tiltakozó mozgalomhoz tartozó testvérek elnyomott, sőt üldözött helyzetükben is mertek előrelépni ezen a téren, Isten oltalmában és segítségében bízva: „Az Egervári-ügy következtében az egyház evangelizációs és hitéleti tevékenysége hivatali engedéllyel lassan bővíülhetett.” (157. o.)

Mindezek nyomán – természetes logikával – azt a végkövetkeztetést várhatnánk Rajki Zoltán könyvében, hogy a tiltakozó és megújulást igénylő mozgalom jogos volt, ennél fogva a történelmi igazságszolgáltatásnak, ha eddig nem is valósult meg, legalább utólag mindenképpen meg kell történnie. Itt ütközik ki azonban, hogy a könyv szerzője mégsem tudta teljességgel megvalósítani a tárgyilagos kívülről való történetírást. Ha ezt tette volna, akkor – még hitbéli szempontok nélkül is, csupán logikai alapon, avagy csak az elemi emberi igazságosság alapján is – a fenti következtetéshez kellett volna jutnia.

Mielőtt a könyv összegző értékelésnek minősülő szakaszait idéznénk, rá kell mutatnunk még néhány következtetlenségre, sőt esetenként képtelen állításra.

a) Azt állítja, hogy a tiltakozó testvérek „szakadást” valósítottak meg, ugyanakkor maga is elismeri, hogy tudatosan „kiszorították” őket az egyházi szervezeti keretből, „kényszerhelyzetet” teremtettek számukra: „Egervári és Vankó – látva tömegtámogatásukat – a szakadás útjára léptek... Az egyháztanács, türelmében és abban bízva, hogy a mozgalom rövid idő alatt úgyszólamódik és szétmorzsolódik, a »kiszorítására« törekedett. Az unió a Budapest »A« gyülekezetet... a divízió képviselőinek jelenlétében feloszlatta, és a »legproblematisabb személyeket« a gyülekezet látogatásától »eltanácsolta«... A gyülekezetek feloszlátása és az államhatalom közbeavatkozásával való fenyegetőzés újabb tiltakozó hullámot váltott ki, és a kizárt tagok rákényszer-

rültek az egyházon kívüli szervezeti élet kialakítására.” (138–139. o.)

b) Megállapítása szerint a tiltakozó vezetők – noha bizonyos zaklatások érték őket – tulajdonképpen jól éltek híveik támogatásából. Soraiból azonban megint kiütözik az önelmentmondás: „A szakadármozgalom vezetőit hatósági zaklatások érték (ütlevel megtagadása, szabálysértési eljárás stb. által), egzisztenciális problémákkal azonban nem küzdöttek, mert híveik az adományokkal és tizedeikkel ellátták őket... [Csak egy mondatnál később:] A tiltakozók egy része egzisztenciálisan is nehéz anyagi helyzetbe kerülhetett, mivel az ÁEH a munkahelyeket is felhasználta céljai elérésére.” (196. o.) A valóság az, hogy az elbocsátott prédikátorok jó része ablaktisztítással kereste kenyerét egy ideig, amikor pedig a „kiszorított” testvérek lelki gondozása már annyi munkát adott, hogy lehetetlen volt ezt folytatniuk, akkor szó szerint létminimumot fogadtak el az összegyűlt adományokból. Nem volt ugyanis egyetlen gyülekezeti helyiség, szék vagy harmónium sem, ezeknek a problémáknak a megoldására kellett tehát minden anyagi erőt összpontosítani. Szó sem volt létbiztonságról vagy anyagi jólétről, hanem állandó fenyegetettség jellemezte ezt az időszakot, és folyamatosan önfeláldozásra, „hitből élésre” volt szükség.

c) Abszolút torzítás, ahogyan Rajki Zoltán mindent „átpolitizál”: Szerinte mindig, mindenki valamilyen „politikai indítékból” cselekedett. Ezt írja pl. a tiltakozó mozgalommal kapcsolatban: „A politikai irányítás Egervári Oszkár kezében volt.” (138. o.) További feltételezése szerint mindenki hatalmi pozíciók elnyerése céljából cselekedett. „A fiatalok, értelmiségiek és jobb módúak Egerváriékkal szimpatizáltak. Ennek hátterében »vezetési probléma« is állhatott, mert a gyülekezeti tisztséget viselő nemzedék évtizedekig töltött be irányító pozíciókat, ami megakadályozta a következő generáció vezetésbe kerülését.” (135. o.) Mintha soha, az egész egyháztörténet során nem létezett volna olyasmi, hogy valaki hitbéli, lelkiismereti, erkölcsi

indítékból szólalt fel és cselekedett! Azzal a logikával, amit a könyv ebben a vonatkozásban követ, döbbenetes módon át lehetne értelmezni az összes előreformációs és reformációs mozgalmat is!

d) Ugyancsak önkényes feltételezés az alábbi kijelentés is: „Szervezeti téren bizonyos értelemben átvették az általuk bírált uniós struktúrát, mert a vezetést 15 éven keresztül ugyanazok a személyek tartották kézben. Vezető testületük, a kis bizottság a személycserét szűk körben végezte.” (141., 142. o.) Egészen más, egyszerű és igen kézenfekvő oka volt ennek a jelenségnek: nem akartunk szervezetet kiépíteni, tükörszervezetet létrehozni, a kialakult helyzetet átmeneti kényszerállapotnak tekintettük, sokáig a mielőbbi rendezésben reménykedtünk. Ezenfelül az átélt tapasztalatok nyomán nagyon is láttuk, hogy milyen borzalmas károkat okoz a mindenható vezetés, és a vezető pozíciók körüli harc. A tiltakozó testvérek közösségén belül ténylegesen testvéri közvetlenség érvényesült prédikátorok és gyülekezeti tagok között, az Isten vezetésében való bizalom, az arra való támaszkodás volt az alapelv. Mind a mai napig alapelvünk, hogy Isten művében csak szolgálatok léteznek, nem pedig önmagukban tekintélyt adó és hatalmat biztosító vezetői pozíciók.

e) Az alábbi kijelentést pedig a legnagyobb képtelenségként, teljességgel alaptalan rágalomként kell visszautasítanunk: „A vezetés politikáját, amely részint az állam követelményeinek a végrehajtása, részint karriervágyból azoknak túlteljesítése miatt következett be, számosan bírálták. Mindegyik mozgalom háttérében elsősorban egyházpolitikai okokat találhatunk, a másik félhez hasonlóan ők is törekedtek az állami szervezetek támogatásának megszerzésére. Némelyek a konfliktus kirobbanása előtt hivatali, esetleg belügyi és pártkapcsolatokkal is rendelkeztek.” (196. o.) Fehér János testvér Rajki Zoltán könyvének megjelenését megelőzően megküldte nekünk Amerikából Szigeti Jenő hozzá írt levelének másolatát, amely ugyanezt az állí-

tást tartalmazta. Azonnal levelet írtunk Szigeti testvérnek – másolatát az unióbizottságnak is megküldve –, amelyben meglepetésünket és megdöbbenésünket fejeztük ki. Kértük, hogy igazolja az állítását, illetve vonja vissza rágalmát. Semmilyen választ nem kaptunk Szigeti Jenőtől, sem az unióbizottságtól. Ezek után ismét ezzel az állítással találkozunk Rajki Zoltán könyvében is. Nem más ez, mint a „két oldal” tisztességtelen egybemosása, az üldözők és az üldözöttek képtelen azonosítása. **A leghatározottabban kijelentjük, hogy közöttünk, tudtunkkal beépítés, hatóságokkal paktálás soha nem létezett. Semmiképpen meg nem törtünk volna magunk között, hiszen ez volt az egyik fő dolog, ami ellen küzdöttünk, amit hitbelileg és erkölcsileg a leghatározottabban elítéltünk.** (Egyetlen valakiről tudtuk meg – jóval később –, hogy hatósági kapcsolatai voltak, de mire megtudtuk, már nem is volt közöttünk.)

Végül a már említett összegző megjegyzéseket idézzük Rajki Zoltán könyvéből. Nem állítjuk, hogy a maga személyében felelős azért a szemléletért, amelyet ezek az értékelési tartalmaznak, de ezek valóban megdöbbentőek és elszomorítóak. Kívánjuk, hogy bárcsak felül tudná bírálni ezeket.

Miután 1984 januárjában N. C. Wilson a világközösség szervezetén kívülállóknak nyilvánított bennünket, „számos konzervatív irányzatú gyülekezeti tag küldött [nekünk] támogató levelet a világ minden részéből” – írja Rajki Zoltán (152. o.) A következő megjegyzést fűzi ehhez a tényhez: „A levelek tartalma jelzi, hogy a magyar konfliktus bizonyos téren beilleszthető az adventizmus egyházá fejlődését kísérő törvényszerű jelenségek közé, mivel a folyamat során újra kell gondolni a más felekezettel és a »világgal« való viszonyt. A magyarországi helyzetet az tette speciálissá, hogy a fejlődés a kommunista állam befolyására mesterségesen és felgyorsítva zajlott le.” (152. o.) Ezekből a sorokból azt lehet kiolvasni, hogy a H. N. Adventista Egyház „átnevelése” – más egyházakhoz és a

világhoz való viszonyát illetően – világszerte program, csak abban van különbség, hogy külső tényezők ösztönzésére gyorsabban vagy lassabban megy ez végbe, de mindenképpen az „egyházá fejlődésével” együtt járó természetes folyamatról van szó. Ha Rajki Zoltán valóban azonosul ezzel a szemlélettel – amit sajnos számos adventista vezető vall világszerte –, akkor érthető, hogy alig esik szó könyvében az ökumenikus mozgalomhoz való viszony problémájáról, mintha nem is ez a kérdés lett volna az a hitelvi és lelkiismereti probléma, ami a tiltakozó mozgalmat legfőképpen kiváltotta. Akkor érthető, hogy ún. ökumenikus kérdés nem létezik számára hitelvi kérdésként, tehát olyan kérdésként, amelyen az adventmozgalom önazonossága múlik. Sajnos sokan képviselnek hasonló szemléletet közösségünkön belül világszerte, és nem döbbennek rá, hogy ez a tény is bibliai jövendölések teljessége, valamint hogy állásfoglalásával ki-kí ahhoz az állásponthoz „közeledik”, amelyet a közeljövőben kibontakozó, „a föld lakosait megpróbáló” (Jel 3,10) válságban fogad majd el.

A magunk részéről azzal az állásponttal szeretnénk azonosulni, és hozzá mindhalálig hűek maradni, amelyet Ellen G. White így összegzett: „Nekünk őriznünk kell azokat az útjelzőket, amelyek azá tettek bennünket, amik vagyunk, és meg is fogjuk őrizni azokat, ahogyan azt Igéjén és Lelkének bizonyágtételein keresztül Isten jelezte. Isten arra hív bennünket, hogy ragaszkodjunk a hit erejével azokhoz az alapelvekhez, amelyek kikezdetlenül tekintélyen alapulnak.” (Special Testimonies, Series B. No. 2., 1904, 59. o.)

A könyv utószavában olvasható a másik összegző, értékelő megjegyzés: „Bár az általuk [a tiltakozó mozgalom által] tett felvetések jogosnak mondhatók, tevékenységükkel legalább annyit ártottak, mint a másik oldal »állami akaratot (túl)teljesítő vezetői«, mert megbontották az egyház egységét... Az egyház fennmaradásáért azok a lelkesek és gyülekezeti tagok tettek a legtöbbet, akik kerültek az egyházpolitikai harcokat, és esetleges nem titkos jellegű

kapcsolatuk az állami szervekkel teljesen az egyház érdekeinek figyelembevételével történt. Ők a meglévő lehetőségeket kihasználva törekedtek »csendes építómunkával« a felekezet helyzetén javítani.” (196. o.)

Első megjegyzésünk az idézett szakasz első mondatára vonatkozik: el kell döntenünk azt a kérdést, hogy a tiltakozó mozgalom felvetései „jogosnak mondhatók”, vagy pedig jogosak voltak. „A ti beszédeitek legyen igen-igen, vagy nem-nem” – mondta Jézus (Mát 5,37). Az igazságosság elemi kívánalma ez. Ha ezt a kérdést egyértelműen eldönti valaki, akkor a konzekvenciák is világosak. Ha pedig elismerjük ugyan a tényeket, de hozzáteszünk valamilyen „de, azonban, mindazonáltal” jellegű magyarázatot, akkor kibúvót keresünk az igazsággal való szembesülés elől, illetve kikerüljük a becsületes állásfoglalást.

Második észrevételünk rámutat arra a képtelenségre, hogy egyenlőséget tesz a „jogosnak mondható felvetéseket” képviselő prédikátorok és gyülekezeti tagok, valamint azok között, akiket maga is az „állami akaratot (túl)teljesítő vezetőknek” nevez. Azt állítja, hogy az előbbiek „legalább annyit ártottak”, mint az utóbbiak, vagyis esetleg még több kárt is tettek. Továbbá megjegyzése arra enged következtetni, hogy voltak „jó” BM-esek, avagy a kommunista állammal együttműködő személyek, akik kapcsolataikat „az egyház érdekeinek figyelembevételével” használták fel. Természetesen valljuk a mindenkori állami többség tiszteletben tartásának elvét. Az egyház egyetlen Feje azonban Jézus Krisztus. Krisztus válásába nem fér bele semmiféle kétes taktikázás és manőverezés, amely által – megalkuvásokkal vegyest, emberi módon – védelmezni vagy építeni akarnánk Isten művét.

Ami pedig azt az állítást illeti, hogy az egyház válsága idején az a

legbölcsebb és leghelyesebb magatartás, ha távol tartja magát valaki a küzdelemtől, és visszahúzódva „csendes építómunkát próbál folytatni”, erről a dologról Isten véleménye egészen más. Ő azokat jelöli meg pecsétjével, akik ezt az elvet követik: „Álljon el a hamisságtól mindenki, aki a Krisztus nevét vallja!... Aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom azt az én mennyei Atyám és a szent angyalok előtt.” (1Tim 3,19; Mát 10,32; lásd még pl. Bír 5,23; 1Sám 7,2–5) Ellen G. White ezt írja: „Isten nem tud felhasználni olyan embereket, akik a veszély idején – amikor az erőre, bátorságra és minden befolyásra szükség van – félnek határozottan állást foglalni az igazság mellett. Olyan emberekre vár, akik becsületesen harcolnak a hibák ellen, küzdenek a láthatatlan hatalmaságokkal szemben, a sötétség erői és a gonoszság lelkei ellen.” (Pátriárkák és próféták, Szigorú dorgálás c. fejezet)

Mit mondhatnánk hitbeli szemlélettel a magyarországi adventmozgalom elmúlt harminc évéről? Sokan úgy vélik, hogy gyászos korszaka ez a magyarországi adventtörténelemnek, mivel kettéoszlott a magyarországi adventközösség, és ez a seb máig sem gyógyult be. Teljesen egyetértünk azzal, hogy gyászos korszak, és mi is nagyon fájjaljuk a megosztottság tényét, illetve azt, hogy máig sem sikerült egységre jutni, még csak a múlt tényszerű és hitbeli értékelésében sem. Az a meggyőződésünk ugyanakkor, hogy ennél még sötétebb és szomorúbb lenne ez a korszak, ha közösségünk történetének azon a mélypontján, amelyet Rajki Zoltán könyve is hűen ábrázol, senki nem szólalt volna fel az igazság mellett, az egyház hitelvei és a keresztény erkölcsiség védelmében, hanem az egyház mindenestől megalkuvó lett volna a kommunizmus uralma idején.

A magunk részéről a keskeny, hitbeli utat próbáltuk járni, azaz a bib-

likus elveket követni minden körülmények között. Iránymutatónk volt az alábbi bibliai íge és bizonyágtétel: „[Jézus] pedig felelvén, mondta nékik: Az én anyám és az én atyámfiai ezek, akik az Isten beszédét hallgatják, és megcselekszik azt.” (Luk 8,21) „Isten szavát minden emberi törvényadás felett valónak kell elismernünk. Az »így szól az Úr« nem állhat mögötte annak, hogy »így szól a gyülekezet«, vagy »így szól a földi hatalom.«” (Ellen G. White: Az apostolok története, A templom kapujában c. fejezetből) Kézelfoghatóan tapasztaltuk, hogy Isten támogatott és segített bennünket ezen az úton.

A jövő Isten kezében van. Vágyva vágyakozunk az egységre minden adventista testvérünkkel, de az előbbiekben vázolt útról nem térhetünk le. Hisszük azt, amit az Úr mond, és amit eddigi tapasztalataink is igazoltak: „A Krisztust követők élete sokszor telve van veszedelmekkel, és ilyenkor nehéznek tűnik a kötelesség teljesítése... Ám Isten szava világosan szól: »Indulj előre!« Engedelmeskedjünk ennek a parancsnak, még akkor is, ha szemünk áthatolhatatlannak látja a sötétséget, és ha lábaink körül hideg, szennyes víz érzünk. Mert a haladásunkat hátráltató akadályok sohasem tűnnek el teljesen. Akik halogatják az engedelmisséget, amíg a bizonytalanság árnyéka el nem oszlik, és a kudarc vagy vereség veszélye el nem hárul, azok sohasem fognak engedelmeskedni. A hitetlenség állandóan ezt suttogja: »Várjunk, míg eltűnnek az akadályok, és utunk tisztán látható lesz.« A hit ellenben bátran ösztönöz előre, »mindent hisz, mindent remél« (1Kor 13,4)... Az út, amelyen Isten vezet, talán pusztaságon vagy tengeren keresztül visz, de mindenkor a biztonság ösvénye.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, A kivonulás c. fejezetből)

Vankó Zsuzsa

AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS A LELKIISMERETI SZABADSÁG

Az alábbiakban egy interjú részleteit közöljük, amely rámutat arra, miképpen küzd egymással két elv az Európai Unió alkotmányának kialakításánál: az állam és az egyház szétválasztásának elve, valamint az Európai Unió és az egyházak közötti **intézményesített együttműködés** elve. Az interjú során feltárt tények önmagukért beszélnek, és különösen sokatmondóak számunkra, akik a bibliai történelmi próféciaik által ismerjük ennek a küzdelemnek a tétjét. Az interjúban megszólaltatott Kósáné Kovács Magda politikus asszony kijelentéseire és a körülötte támadt viharra bizonyára sokan felfigyeltek testvéreink közül a közelmúltban. A különböző hírekben azonban inkább csak a felszínes dolgokról hallhattunk, az itt következő interjú teljesebb, pontosabb képet ad a jelenlegi helyzetről.

KÓSÁNÉ KOVÁCS MAGDA (MSZP)

AZ EURÓPAI ALKOTMÁNYOZÁS
ÉS A Vatikán KAPCSOLATÁRÓL

(Részletek a Magyar Narancs című lap 2004. április 15-ei számából)

„Magyar Narancs: Hogyan értékeli az interjú óta eltelt időt?

Kósáné Kovács Magda: ...Bizonyos témákról soha nem beszéltünk nyíltan. Ezek között az egyik legfontosabb az egyházpolitika, a különböző politikai irányzatoknak a vallásos emberekhez való viszonya. Pedig mindezt most már nemzetközi kontextusba kell helyezni: milyen problémákkal fogunk szembenézni akkor, amikor ez a régió, amelynek sorsa az egyházpolitikai kérdéseket tekintve

is különleges, csatlakozik az egységesülő Európához. Nem gondoltam, hogy az én fésületlen szavaimnak ekkora hatásuk lesz. De nincs emiatt lelkiismeret-furdalásom. Amikor az a mondatom aktuálpolitikai dimenzióba került, kiderült, hogy felfakasztotta a hallgatás által lefojtott folyamatokat. (...) Miután egy hétig úthengerrel közlekedtem rajtam, az emberek azt kezdték mondogatni: Nocsak, ennek a nőnek mégiscsak igaza van. Néhány héttel az európai parlamenti választások előtt megjelenik itt egy magas vatikáni kitüntetés, a katolikus állam kitüntetése egy református ember nyakában. Vajon mi lehet ennek a célja? Az emberek többsége vallási hovatartozásra tekintet nélkül azt mondta: Ennek más célja nem lehet, csak politikai. Az a visszaigazolás, amit az én álláspontom a szélesebb és félig magányilvánosságtól kapott, arról győzött meg, hogy minden pongyolaságom ellenére sok ember egyetértésével és helyeslésével találkozott az, amit mondtam.

(...)

MN: ...Mit akar „lenyúlni” a Vatikán? Az európai intézményrendszert? Az európai eszmeiséget? Ki akarja sajátítani az európai politika irányítását? Mit állított ön?

KKM: Nem kisajátítani akarja, hanem befolyásolni és jelen lenni benne. Nem gondolom, hogy a Vatikán az Európai Unióból egy nagy vallási államot akar csinálni, vagy hogy az uralma alá akarja vonni az Európai Parlamentet és az európai intézményeket. Ez teljességgel lehetetlen. De igenis bele akar kapcsolódni a politikai döntési folyamatokba. Az európai alkotmányozás igazi vitája is erről szól. Nem arról, hogy mi legyen a preambulumban, mert

ennek igazán nincs jelentősége. Az igazi vita az 51. szakasz miatt van, ami azt mondja, hogy intézményesített együttműködés van az európai intézmények és az egyházak között. Néhány EP-képviselő a minap petícióban kezdeményezte e szakasz újbóli áttekintését... Ha összefolyik az egyházi és a világi állami politika, akkor bármi megtörténhet. Az egyházi politika átideologizálhatja az államot, és fordítva, előfordulhat, hogy az állam jogot formál arra, hogy gondolatrendőrség módján beavatkozzon az emberek vallási életébe... Az európai alkotmány alapja lesz a tovább épülő európai jogrendnek. Ez egy állandóan mozgásban lévő folyamat. Nem tudom elképzelni, mit jelent az intézményes együttműködés akkor, amikor a civil szervezetekkel pusztán az együttműködés kötelezettségét írja elő az alkotmány. Úgy érzem, hogy ebbe az intézményes együttműködésbe túl sok mindent bele lehet burkolni.

MN: Hogyan alakult ki egyáltalán ez a szöveg?

KKM: Iszonyú sok egyeztetés után; hogy a konkrét fordulat melyik fázisban jött elő, nem tudom. De azt tudom, hogy a vita az egész alkotmányozási folyamatot végigkísérte. Nem véletlen, hogy most, amikor már a finisben vagyunk, és az írek bizakodnak, hogy az ő elnökségük alatt el lehet fogadni az alkotmányt, akkor éppen ez a kérdés jött újra elő. Azok hozták elő, akik az elmúlt négy évben az egyházpolitikát érintő EP-dokumentumokat is előkészítették és megszavazták... 2001-ben az Európai Parlamentben határozat született arról, hogy nem lehet összekeverni a világi alkotmányossághoz kapcsolódó jogi rendelkezéseket a lelkiismereti és vallásszabadsággal, illetve azzal a

kánonjoggal, amelyből a katolikus egyház a házasság szentségének sértetlenségét levezeti. Ennek a 2001-es dokumentumnak a megszületésére az adott alkalmat, hogy a Vatikán felszólította Európát, közvetlenül a bírakat és az ügyvédek, hogy ne bontsanak fel olyan házasságot, amely szentségi házasságként kötött, mert ehhez nincsen joguk... A Vatikán az abortuszellenességgel, a nők önrendelkezési jogának megkérdőjelezésével, az állam vonatkozó jogának tagadásával [is] kiváltotta az Európai Parlament ellenállását. Az EP – csekély többséggel, de mégiscsak többséggel – visszautasította ezt a beavatkozási szándékot, és úgy fogalmazott: őszinte aggodalommal tölti el az a törekvés, amellyel a Vatikán a lelkiismereti szabadság körébe tartozó dolgokat akar korlátozni.

MN: *De mi fejlődhet ki ebből a rejtélyes intézményes kapcsolatból?*

KKM: Ez a kérdés választóvonal az európai politikai palettán: jobb- és baloldal között, liberális és konzervatív gondolkodás között... Mitől félek? Attól, hogy az a választóvonal, ami két nagy politikai család között húzódik, az az egyik oldalon, a miénken ad csak garanciát arra, hogy az emberi jogokat semmilyen alapon nem lehet korlátozni. Még vallásetikai alapon sem. A vallás mindenkinek a magánügye. A legszentebb magánügye, ahogyan a dokumentumainkban fogalmazunk... Ha a vallásból közügy lesz... akkor megjelenik az az árnyék, amitől akár félni is lehet. De nem félni kell, hanem azt mondani: eddig, és nem tovább. A lelkiismereti szabadságunk határán áthatolni nem lehet. Ez volt az oka annak, hogy egyévi európai parlamenti tanulóidő után, amikor az említett dokumentumokra felhívták a figyelmemet, úgy éreztem: igen nagy súlyú, ám nálunk e fontossághoz képest elhanyagolt kérdéstről van szó. (...)

A Francia Köztársaságban érintetlen az állam és az egyház szétválasztása. A franciák ebben pártállásra való tekintet nélkül teljesen egységesek. Kovács László teljes joggal mondta azt a parlamentben, hogy a

konzervatív francia külügyminiszter nézetei közelebb esnek az én véleményemhez, mint a magyar jobboldaléhoz. Az állam és az egyház szétválasztása ügyében a Francia Köztársaság köztársaságként viselkedik. Borzasztóan szeretném, ha az én hazám is ezt tenné.

MN: *A Vatikánt említette. A befolyásolási szándék eminensen katolikus törekvés, vagy a többi egyházban is élnek hasonló ambíciók?*

KKM: Európában eminensen katolikus törekvés, mert Európában jelentős politikai súlya csak a katolikus egyháznak van. A protestánsok más-képp szervezettek. Decentralizáltak, és ez a decentralizált egyházi rend az egységes fellépést és a politikával szembeni egységes nyomásgyakorlást nem teszi lehetővé. (...)

[Amikor] a huzavona [ment] az 1990. évi IV. törvény módosításáról, én akkor mértem fel először, hogy ebben az ügyben a parlamenti képviselők tudatlansága milyen feneketlen mélységű. Miután ezt a kétharmados törvényt nem sikerült módosítani, a feles adótörvénybe csempészték bele, hogy adóigazolást nem adhat ki olyan egyház, amely 1949 és 1990 között lett bejegyezve, mert akkor nem volt demokrácia Magyarországon... E vita egyik nagy tanulsága az volt, hogy nincs középút. Vagy azt mondjuk, hogy az állam jogi alapot és keretet ad minden egyház működéséhez, vagy azt, hogy államegyház van. Ha elkezdünk mazsolázni, és azt mondjuk, hogy aki száz évnél régebben, az igen, aki száz évnél korábban, az nem, akinek ennyi tagja van, az igen, akinek annyi, az nem, akkor olyan zavaros helyzetet teremtünk, ahol bármi megtörténhet: bárkit be lehet venni, és bárkit ki lehet zárni a kedvezményezett köréből.

(...)

MN: *Azt viszont nem ártana tudni, hogy ön a magánvéleményét mondta, vagy ma Magyarországon így gondolkodik egy szociáldemokrata párt.*

KKM: Egy szociáldemokrata párt álláspontja világos: az állam és az egyház szétválasztása, a lelkiismereti és vallásszabadság, az egyházak kö-

zötti egyenjogúság és egyenrangúság biztosítása. Továbbá az, hogy a politika nem akarja befolyásolni az egyházakat, de azt is elutasítja, hogy az egyházak beleavatkozzanak a politikába...

MN: *Nem szólt senki a pártjából, hogy ezt nem kellett volna?*

KKM: Volt, aki szólt. Ami megnyugtat és erőt ad, az az, ahogy a párttagok reagáltak. Eddig sem volt üres a naptáram, de most dőlnek a meghívások. A legkülönbözőbb korosztályok tökéletesen értették, hogy mit akartam mondani, és azt mondták: végre valaki kimondta.

MN: *A szocialista párt nyilván úgy gondolkodik: nem a Fideszt kell szeretni, hanem az ingadozó szavazókat. A Medgyessy-kormány, feltesszük, ebből a meggondolásból juttat az idén különféle jogcímenek 53 milliárd forintot a költségvetésből a katolikus egyháznak. Ez sokak szemét csípi...*

KKM: ...A rendszerváltás utáni első években a mi nyakunkba varrták azt a kétségtelen tény, hogy átideologizált államban éltünk, ahol előírás volt az egységes vörös ideológia. Az ebből fakadó erős bizonyítási kényszer vitte a pártot e téren egy toleráns útra... A megszorító intézkedések mindenkit érintenek, csak az egyházakat nem. Vagy ha egy önkormányzati óvodában egy gyerek száz forintot ér – ha az önkormányzat szegény, és nem tud hozzátenni az állami hozzájáruláshoz –, a katolikus vagy más egyházi óvodában több mint 140-et, egy magánóvodában pedig 25-öt. Pedig ugyanolyan magyar gyerekekről van szó. És sorolhatnám tovább, a felsőoktatás finanszírozásáig bezárólag..."

Néhány megjegyzés kívánczik a fentiekhez: Kósáné Kovács Magda sokaknál világosabban látja, milyen veszélyeztetetté vált a lelkiismereti szabadság az Európai Unióban a Vatikán hatalmi és befolyásolási törekvései által. Mégis optimistábban ítéli meg a helyzetet, mint ahogy

a bibliai próféciaik előre jelzik, amikor azt mondja: „teljességgel lehetetlen, hogy a Vatikán [egészen] uralma alá vonja az Európai Parlamentet és az európai intézményeket”. Ebből láthatjuk, hogy még a legtisztábban látó politikusok sem tudják ma elképzelni annak beteljesedését, amiről a próféciaik világosan szólnak. Jelenések könyve 17. fejezetének ábrázolása szerint a Babilon nevű asszony „ülni fog a világi hatalmakat jelképező fenevad hátán”. Félreérthetetlenül mondja az Ige, hogy a Római Birodalom utódállamait jelképező tíz királyság végül „erejét, hatalmát, birodalmát” a pápaságnak adja (Jel 17,13. 17), azaz alárendelik magukat uralmának. Milyen értékes számunkra az a kegyelemidő, amely bizonytalan hosszúságú ugyan, de jelenleg még tart! Mennyire fontos, hogy a lehető legjobban felhasználjuk ezt az időt személyes készülésünkre és a ránk bízott evangelizációs küldetés beteljesítésére.

Mindeddig főként arról értesültünk csak, hogy az európai alkotmány preambuluma (eszmei bevezetésébe) kívánna beletenni a Vatikán egy „Európa keresztény gyökereire”, illetve az „emberek Isten előtti felelősségére” vonatkozó mondatot, ami veszélyeztetné a lelkiismereti szabadságot, mivel a preambulom az alkotmány eszmei alapjait határozza meg. Kósáné Kovács Magdával szemben az a meggyőződésünk, hogy ennek a preambulom körüli vitának is nagy a tétje, de egyetértünk abban, hogy ennél is nagyobb veszély, ha az Európai Unió alkotmányának 51. szakaszába belekerülne, hogy „intézményesített együttműködés van az európai intézmények és egyházak között”. A vele készült interjú erre a súlyos kérdésre tereli rá a figyelmünket.

Ugyancsak figyelemre méltó a cikkben, hogy a Vatikán már az eddigiekben milyen merész igényekkel lépett fel az Európai Uniónál. Igen csak elgondolkoztató az is, hogy a Vatikán abortusszal kapcsolatos követelését csak „csekély többséggel” sikerült leszavazni az Európai Parlamentben. **Milyen érzékeny és billenékeny a jelenlegi egyensúly!** Milyen döbbenetes, hogy már az Európai Parlament is megfogalmazott egy olyan állásfoglalást, amely szerint „összinte aggodalommal tölti el az a törekvés, amellyel a Vatikán a lelkiismereti szabadság körébe tartozó dolgokat kíván korlátozni”.

Igen tanulságos Kósáné Kovács Magdának az a kijelentése is, hogy „a parlamenti képviselők tudatlansága feneketlen mélységű” ebben a témakörben. Szinte megelevenedik az, amit Ellen G. White *A nagy küzdelem* c. könyvében leírt, miszerint a Vatikán lopakodva, észrevétlenül szerzi vissza egykori hatalmát a végidőben, kihasználva az emberek gyanútlanágát és tájékozatlanságát, ami a bibliai próféciaik feledésbe merülésének a következménye.

Ugyancsak figyelemre méltó, amit Kósáné Kovács Magda a mai magyarországi helyzetről mond, közelebbről az egyházi iskolák ún. pozitív diszkriminációjáról (kedvezményezettsgéről) az állami finanszírozás tekintetében. Megérthetjük ebből, milyen fontos, hogy saját iskoláink legyenek, illetve ezek fenntartása mindenképpen biztosítva legyen, mert ha a jelenlegi tendencia folytatódik, a világnézetileg semleges iskolák száma igencsak megfogyatkozik, arról nem is beszélve, hogy az erkölcsök általános romlása következtében mennyire veszélyeztetett helyekké válnak gyermekeink számára.

Itt az ideje, hogy végre igazán komolyan vegyük azt a felhívást, amelyet Pál apostol Timótheushoz írt első levelében találunk: „Intelek azért mindenekelőtt, hogy tartassanak könyörgések, imádságok, esedezések, hálaadások minden emberekért, királyokért és minden méltóságban levőkért, hogy csendes és nyugodalmas életet éljünk, teljes istenfélelemmel és tisztességgel. Mert ez jó és kedves dolog a mi megtartó Istenünk előtt, aki azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön, és az igazság ismeretére eljusson.” (2,1–4)

Szívleljük meg ezt a buzdítást a közelgő európai parlamenti választásra és az őszi egyesült államokbeli elnökválasztásra vonatkozóan is, amelyek eredményén nagymértékben múlik, hogy a szelek meddig, mennyiben tartatnak féken hazánkban is, és a nemzetközi szinten is. Végezetül pedig becsüljük meg azt a pillanatot, amely még korlátlan lelkiismereti szabadságot, amelyet Isten kegyelméből élvezhetünk, ne felejtünk el hálat adni ezért! Továbbá ne csak szavakban fogalmazódjék meg a hálánk, hanem odaadó szolgálatot végezzünk Isten művéért, megemlékezve arról, amit az Úr szolgálja mondott: „Munkát kell végeznünk ma, mert nemsokára elképzelhetetlen nehézségek közé kerülünk... A jelenvaló igazság hirdetése mind nehezebbé válik. Nagyon lemaradtunk... Eljön az idő, amikor törvényeket hoznak, amelyek üzenetünk előtt a most még nyitott ajtókat bezárják. Fel kell ébrednünk a komoly munkára addig, amíg Isten angyalai várakoznak.” (Ellen G. White: *Evangelizálás*, *Növekvő nehézségek* c. szakasz)

Vankó Zsuzsa

AKIK ELFOGADJÁK A MEGHÍVÁST...

AZ 1888-AS ÜZENET GONDOLATAIBÓL, 2. RÉSZ

„...akik Istent szeretik, minden javokra van...”

Van, aki elfogadja, s van, aki elveti Isten vonzását. Végtelen bölcsessége folytán Ő előre tudja, hogy kik azok, akik hívására válaszolni fognak, és az igazságot akarják követni.

„Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden javokra van, mint akik az Ő végzése szerint hivatalosak. Mert akiket előre ismert, előre el is rendelte, hogy azok az Ő Fia ábrázatához hasonlatosak legyenek, hogy Ő legyen elsősülött sok atyafi között. Akiket pedig eleve elrendelt, azokat el is hívta, és akiket elhívott, azokat meg is igazította, akiket pedig megigazított, azokat meg is dicsőítette. Mit mondunk azért ezekre? Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk? Aki az Ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem Őt mindnyájunkért odaadta, mi módon ne ajándékozna vele együtt mindent minékünk?” (Róm 8,28–32)

Isten előre tervezése és előre ismerése két részre osztható. Azokért is mindent megtesz, akik elkárhoznak, és minden lehetséges módon megpróbálja visszatartani őket a rossz úttól. Azok életében pedig, akik Őt választják, hathatósabban munkálkodik, mivel összekapcsolódik az isteni és emberi akarat, cselekvés. Minden, ami bekövetkezik a hívő emberek életében, egyetlen célt szolgál: alkalmassá tenni őket az örök életre. Isten mindannyiuk életéről tervet alkotott, hogy Jézushoz hasonlóvá váljanak. Ő arról is gondoskodott, hogy hívását meghallhassák. Akik elfogadták ezt a hívást, azokat meg is igazította, azaz igazá tette. Hogyan? Jézus áldozatát mint helyettes áldozatot elfogadták Istentől, így Ő megbocsáthatta bűneiket. Ez azonban nem arra szolgál, hogy továbbra is a bűnben éljünk, mert Isten megbocsátó kegyelme egyúttal a bűntől is megszabadít bennünket. Akiket pedig megigazított, azokat meg is dicsőítette: a nekik ajándékozott igazság által befogadja őket az örök életre. Istennek nem rövidült meg a keze, és van hatalma arra, hogy beteljesítse ígéreteit. Figyelemre méltó, hogy Pál apostol annyira biztos mindabban, amit Isten eljárásáról mondott, hogy múlt időben írja: az embert Isten elhívta, megigazította, megdicsőítette. Az apostolnak semmi kétsége nem volt arról, hogy Isten képes hatalmasan munkálkodik az ő életében, és ugyanígy minden hívő életében is. Isten a maga részéről garantálja a célba érkezést. Az apostolok is megkérdezték Jézust: Kicsoda üdvözülhet? Jézus így válaszolt: „Emberkeknél ez lehetetlen, Istennel együtt lehetséges.” (Luk 18,27)

Könnyű vagy nehéz a keresztyén élet?

Ha végeznénk egy felmérést, és megkérdeznénk a keresztyényeket, hogy könnyű vagy nehéz a keresztyén élet, a túlnyomó többség bizonyosan azt mondaná: a keresztyén élet egyáltalán nem könnyű.

Emberi természetünk abban a hitben van, hogy Krisztus igája nehéz. Sokszor úgy tartjuk, hogy keresztyénynek lenni hősies és nehéz vállalkozás, súlyos teher, esetleg nyomasztó feladat, sőt olyasvalami, amire csak kevesen képesek. Valóban így van ez?

Jézus ezt mondja: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterhelgettetek, és én megnyugosztalak titeket. Vegyétek föl magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok, s nyugalmat találtok a ti lelkeiteknek. Mert az én igám gyönyörűsége, és az én terhem könnyű.” (Mát 11,28–30)

A Megváltó így szól: „Az én igám gyönyörűsége, és az én terhem könnyű.” Nem az a kérdés ezek után, hogy nehéz vagy könnyű a keresztyén élet, mert ha Jézus az abszolút tekintély számunkra, akkor azt kell mondanunk: a keresztyén élet könnyű és gyönyörűsége. De mi sokszor mégis úgy érezzük, hogy nehéz az istenfélő élet. A kérdés tehát a továbbiakban az, hogy milyen okból nehéz – ha nehéz – a keresztyén élet, nem pedig az, hogy önmagában nehéz-e, vagy könnyű.

„Jöjjetek énhozzám...”

Mindjárt az első félmondat leleplez bennünket: Jézus azt mondja, hogy „jöjjetek énhozzám”. Mi azonban általában nem tesszük meg a szükséges lépéseket. Vagy ha Jézushoz megyünk, el is fordulunk Tőle. Elvisszük Jézushoz a bűneinket, a nehézségeinket, elmondjuk a gondjainkat. Ezután két eset van: ugyanazokkal a terhekkal a nyakunkban térünk vissza a világba, vagy letesszük azokat, de mindjárt el is megyünk újabbakat gyűjteni. Azért nehéz a keresztyén életünk, mert magunk hordozzuk életünk terheit: vállunkon visszük önmagunk, családjunk, gyülekezetünk vagy akár Isten gondjait, nem is csoda, ha meg vagyunk terhelve. Jézus azt akarja, hogy a terheket vigyük Őhozzá, és Ő megnyugoszt bennünket ezektől. Ugyanakkor azt is akarja, hogy maradjunk az Ő közelében. „Maradjatok énbennem, és én is tibennetek” – kéri Jézus (Ján 15,4). Azt akarja, hogy tegyük le terheinket Őelőtte, mert neki gondja van ránk. És miután ezt meg-

tettük, vegyük magunkra az Ő igáját, vagyis társuljunk Vele abban a munkában, amelyet a lelkek megmentéséért végez. Ez legyen a mi legfőbb dolgunk: keressük és munkáljuk legelőször Isten országát, keressük az Ő igazságát, és mindent, ami ezen kívül szükséges, megkapunk Tőle.

Nem véletlenül mondja Jézus, hogy az Ő igáját vegyük magunkra. Az iga kétszemélyes konstrukció. Jézus nem ránk teszi az igát, és azt mondja, hogy húzzuk, ahogyan csak bírjuk. Szó sincs erről. Ebben az igában Ő is benne van, és maga mellé hív mindannyiunkat. Ebben a munkában tanulhatjuk meg azt a két dolgot Jézustól, amelyre leginkább szükségünk van: a szelídséget és az alázatosságot. Ha Isten kér tőlünk valamit, ne húzódozunk, mondván, hogy nem vagyunk elég szentek, elég jók. Nagy valószínűséggel nem is vagyunk, de a felhívás nem az állapotunk felmérésére, hanem a munka elvégzésére vonatkozik. Isten nem azt kérdezi, hogy milyenek vagyunk, hanem azt mondja meg, hogy mit tegyünk. Ezt a két dolgot soha nem szabad összekevernünk, Ő nálunk sokkal jobban tudja, hogy milyenek vagyunk valójában. Ha végezzük a munkát, és látjuk, mi mindenben kell még megváltoznunk, előbbre haladnunk az igaz életben, akkor jobban fogjuk kívánni a megszentelődést, mint ha nem csinálnánk semmit. Helytelen a szemléletünk, ha a saját megszentelődésünk olyan célként lebeg előttünk, amelyet foggal-körömmel kell kiharcolnunk magunknak. Nyilvánvalóan fontos dolog a tiszta élet, és feltétlenül figyelniük kell rá, csak ennek az útját helyesen kell látnunk. A megszentelődés cél ugyan, és rendkívül fontos cél, de alapvetően következménye valaminek: következménye a Krisztussal végzett munkának, és az Ővele való egyre mélyebb közösségnek. Következménye önmagunk átadásának. Magunktól nem tudunk jók lenni, bármennyire is törekszünk erre: törekvésünknek az Istennel való közösség fenntartására kell irányulnia.

Mihez ragaszkodjunk, miben örvendezzünk?

A terhek magunkra vétele mellett van más is, amiért nehéz lehet a keresztény élet: ha olyan dolgokhoz ragaszkodunk, amelyekről tudjuk, hogy nem Isten akarata szerint valók.

Nehéz megtartani a szombatot, ha valami más köti le a gondolatainkat. Nehéz becsületesnek lenni, ha olyan nyereséget szeretnénk, amely nem teljesen tisztességes. Vagy egy olyan kapcsolatra vágyunk, amely nem Isten akarata szerint való. Ha a gondolataink ezek körül forognak, ha a szívünk ezekhez vonzódik, akkor nehéznek érezzük a lemondást. Az ilyesféle vonzódás azt jelenti, hogy nem Isten akarata van az első helyen az életünkben, valami más vette át a vezető helyet. Ha ilyen okból nehéz a keresztény élet számunkra, keressük meg, melyek ennek a valódi okai, és biztosan meg fogjuk találni a szívünkben. Ezután tegyük mérlegre, és gondoljuk meg, megéri-e a világi utat választani.

Figyeljük meg Pál apostol sokszor idézett véleményét: „... amelyek nékem egykor nyereségek voltak, azokat a Krisztusért kárnak ítélem. Sőt annakfelette most is kárnak ítélek mindent az én Uram, Jézus Krisztus ismeretének gazdagsága miatt: akiért mindent kárba veszni hagytam és szemétnek ítélek, hogy a Krisztust megnyerjem.” (Fil 3,7–8)

Ha – tegyük fel – nincs olyan az életünkben, ami átvette Isten helyét, és valóban őszintén vágyunk az üdvösségre, akkor is nehéz lehet a keresztény élet, ha nem Jézusra nézünk. Van egy igaz mondás: „Ha csüggedni akarsz, nézz másokra, ha kétségbe akarsz esni, nézz önmagadra, de ha üdvözülni akarsz, nézz Jézusra!” Ha a körülményeket nézzük, ha nehézségeinket tekintjük, ha személyes hibáinkba keseredünk bele, és nem Istenre nézünk, akkor biztosan el fogunk erőtlenedni, s akkor csakugyan nagyon nehéz lesz a keresztény élet.

Péter apostol ezt írja 1Pét 1,1–9-ben: „Péter, Jézus Krisztusnak apostola, a Pontusban, Galátiában, Kappadóciában, Ázsiában és Bithiniában elszéledt jövevényeknek, akik ki vannak választva az Atya Isten eleve rendelése szerint, a Lélek megszentelésében, engedelmségre és Jézus Krisztus vérével való meghintésre: kegyelem és békesség adassék nektek bőségesen. Aldott az Isten és a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, aki az Ő nagy irgalmassága szerint újonnan szült minket élő reménységre Jézus Krisztusnak a halálból való feltámadása által, romolhatatlan, szeplőtlen és hervadhatatlan örökségre, amely a mennyekben van fenntartva számunkra, akiket Isten hatalma őriz hit által az üdvösségre, amely készen van, hogy az utolsó időben nyilvánvalóvá legyen. Amelyben örvendeztek, noha most kissé, ha meg kell lenni, szomorkodtok különféle kísértések között, hogy a ti kipróbált hitetek, ami sokkal becsesebb a veszendő, de tűz által kipróbált aranynál, dicséretre, tisztességre és dicsőségre méltónak találtassék a Jézus Krisztus megjelenésekor; akit, noha nem láttatok, szerettek; akiben, noha most nem látjátok, de hisztek benne, kibeszélhetetlen és dicsőült örömmel örvendeztek: elérvén hitetek célját, a lélek üdvösségét.”

Ebben az igeszakaszban láthatjuk a helyes szemlélet arányait. Csupán egy félmondatban utal az apostol a nehézségekre, próbákra. És nem arról van szó, mint ha ő nem ismerte volna ezeknek a súlyát. De a hangsúly nem ezen, hanem Isten csodálatos munkáján, hatalmas ajándékain van. Mit mond a keresztényeknek először? Ki vagytok választva Isten előre ismerése szerint. Mire is? A Lélek megszentelésében – tehát nem a mi magunk erőlködésében – engedelmségre, és a Jézus vérével való meghintésre, azaz a bűnbocsánatra. Isten újonnan szült minket reménységre, de nem akármilyen, hanem élő reménységre. Élő, ható, erőt adó reménységre, amely reménység szeplőtlen és hervadhatatlan örökségre, azaz az üdvösségre irányul. Addig is, míg a mennyei örökséget kézzelfoghatóan megkapjuk, Isten hatalma őriz minket hit által az üdvösségre, ami készen van, és nyilvánvalóvá lesz. Nem ezután fog kialakulni: már készen van, fenn van tartva számunkra. Mindezekben pedig a keresztények örvendeznek, kibeszélhetetlen és dicsőült örömmel.

Nem parancs ez, hogy egy kereszténynek örvendeznie kell, hanem ők nem képesek arra, hogy ne örvendezzenek Isten ajándékainak.

Valóban örvendezünk mindabban, amit Péter leírt? Nem lehetséges, hogy levettük szemünket az Úrról, az örök és hervadhatatlan örökségről, és a mulandóságot értékeljük inkább? Megvan-e az a hit bennünk, amely ezt a kibeszélhetetlen örömet biztosítja?

Sok olyasmi van ebben az igeszakaszban, amelyet elméletben el tudunk fogadni, azonban nincs hitünk benne a hit eredeti értelmében, vagyis nincs meg a teljes bizalmunk az iránt, hogy „Isten hatalma őriz hit által az üdvösségre”, hogy a „széplőtlen és hervadhatatlan örökség fenn van tartva számunkra”, hogy „elértük hitünk célját, a lélek üdvösségét”. Ha bíznánk ezekben, valóban kibeszélhetetlen örömmel örvendoznánk.

Miért nincs meg ez a teljes bizalom? Akik komolyan veszik a keresztény életet, és nincs meg bennük ez a bizalom, egyetlen ok miatt nincs meg: mégpedig a bűn miatt. Ha bűnt követünk el, nem hihetünk abban, hogy Isten hatalma őriz az üdvösségre, hiszen a gyakorlat azt mutatta, hogy ez nem valósult meg – noha nem Isten hibájából. A bűn miatt – amelyről tudjuk, hogy kizárhat az üdvösségből – kétségeskedünk, hogy elérhetünk-e arra az örökségre, amely a mennyben vár ránk. Végül a bűn az, amelyet végleg le kell győzni ahhoz, hogy elérjük hitünk célját, az üdvösséget. A bűn feletti győzelmen át vezet az út az örömteli és teljes keresztény élethez. Meg kell „világosíttatnunk, megízlelvén a mennyi ajándékot, és részeseivé lenni a Szent Léleknek, megízlelni az Istennek jó beszédét és a jövő világnak erőit” (Zsid 6,4–5).

Boldogok vagyunk-e?

Nehéz lehet a keresztény élet a bennünket érő próbák miatt is. Nem a próbák mint olyanok, hanem a saját hozzáállásunk miatt. Van keresztény, aki nagy próbákat is elvisel, míg más azok felébe is belekeseredik. Kétségtelenül nagyon nehéz és lehangoló a próbák sora akkor, ha nem vagyunk boldogok és szilárdak a lelkünkben. Ha boldogok vagyunk, könnyű és gyönyörűsége a keresztény élet, bármilyen külső körülmény ellenére.

Olvastam egy történetet, amely két testvérrel szólt. Mindketten a rizsföldjüket művelték. Földjük felúton a domboldalon volt, míg a többieké alacsonyabban feküdt. A nagy hőségben egész nap vizet húztak, és késő éjszaka mehettek csak aludni. Egyik éjszaka, amikor aludtak, a domb alján lakó gazdálkodók lyukat ástak a két testvér öntözőcsatornájába, amivel a földjüket körülvevették, és a vizet mind a saját földjükre folyatták. Reggel a testvérek látták, mi történt, de nem szóltak semmit. Megtöltötték az árkokat vízzel, és a többiek megint kiengedték a vizet a következő éjszakán. A két testvér még mindig nem szólt egy tiltakozó szót sem, amikor a következő hajnalon megint felfedezték az aljasságot, amit ugyanazok a gaz-

dák követtek el. A két testvér keresztény volt, és a keresztényeknek türelmesnek kell lenniük. A vízlopás hétszer egymás után megismétlődött, és a hét egymás utáni napon a két testvér csendben elszenvedte a kárt. Az ember azt hihette volna, hogy az ilyen keresztényekben, akik megengedhetik maguknak, hogy napról napra így bánjanak velük, és soha egy szemrehányó szót sem ejtenek, biztosan túlradó örvendezés van. Különös, de egyáltalán nem voltak boldogok, és boldogtalanságuk úgy lehangolta őket, hogy ügyüket az egyik testvér elé vitték. Elmondták, mi történt, és azt kérdezték: „Hogy lehet az, hogy bár egy héten keresztül elszenvedtük ezt a gonosztságot, mégis boldogtalanok vagyunk?” Ennek a testvérnek volt némi tapasztalata, és így válaszolt: „Azért vagytok boldogtalanok, mert még nem tettetek meg mindent. Legelőször ezeknek a gazdáknak a földjét kellett volna megöntöztök, és csak azután a magatokét. Menjete vissza, és próbáljátok ki, vajon a szívetek megnyugszik-e majd?” Beleegyeztek és elmentek. A következő reggel már korábban talpon voltak, mint máskor, és első dolguk volt, hogy megöntözzék azoknak a gazdáknak a földjét, akik olyan kitartóan lopkodták a vizüket. És az a meglepő dolog történt, hogy minél többet dolgoztak üldözőik földjén, annál boldogabbak lettek. Mire befejezték saját területük öntözését, szívük teljesen megnyugodott. Amikor a testvérek ezt megismételték két vagy három napon keresztül, a gazdák bocsánatot kértek tőlük, és hozzátették: „Ha ez a kereszténység, akkor többet akarunk hallani róla.”

Jézus ezt tanította: „Én pedig azt mondom néktek: Ne álljatok ellene a gonosznak, hanem aki arcul üt téged jobb felől, fordítsd felé a másik orcádat is. És aki törvénykezni akar veled és elvenni a te alsó ruhádat, engedd oda néki a felsőt is. És aki téged egy mértföldútra kényszerít, menj el vele ket-tőre.” A boldogságunk nem az első mértföldben van, hanem a másodikban, amellyel önként szolgálunk. Az első mértföld, ha nem akarunk másodikat, csak kényszerűség lesz, megbántottságot, keserűséget kelt a lelkünkben, mivel azzal foglalkozunk, hogy milyen jogtalanság ért minket. Ha azonban két mértföldet akarunk megtenni, akkor az Úrra fogunk figyelni, eltűnik a keserűség belőlünk, és öröm veszi át a helyét.

Nem lecsüggesztett fejjel, szomorúan kell élnünk keresztény életünket, hanem boldogok és örvendezők is lehetünk. Ezt mondja a zoltáros: „Magasztaljátok az Urat, hívjátok segítségül az Ő nevét, hirdessétek a népek között cselekedeteit! Énekeljétek néki, zengedeztetek néki, beszéljétek el minden csodatételét! Dicsekedjétek az Ő szent nevével; örvendezzen azoknak a szívük, akik keresik az Urat. Kívánjátok az Urat és az Ő erejét; keressétek az Ő orcáját szüntelen!” (Zsolt 105,1–4)

„...a Krisztus szerelme szorongat minket...”

Pál apostol bizonyosságot tesz arról, hogy ha nehéz hitetlenként elveszni, ez hívőként is legalább olyan nehéz.

„Mert a Krisztus szerelme szorongat minket, úgy vélekedvén, hogy ha egy meghalt mindenkiért, tehát mindazok meghaltak; és azért halt meg mindenkiért, hogy akik élnek, ezután ne magoknak éljenek, hanem annak, aki éretttük meghalt és feltámasztatott.” (2Kor 5,14–15)

Krisztus szeretete szorongatja, készíti a hívőket. A lelkiismeret mellett, azzal karöltve Jézus szeretete az a húzóerő, amely a menny felé von bennünket. Tekintsünk fel „arra, akit általszegeztek” (Zak 12,10), és sirassuk, amiképpen siratják az elsőszülöttet, mert Jézusnak meg kellett halnia értünk. Sehol másutt nem tanulhatjuk meg a szeretetet, csak a kereszt lábánál. Ha kevés bennünk a szeretet, az azért van, mert kevés időt töltünk ott. Ha Jézus meghalt értünk, amikor még bűnösök voltunk, talán most kevésbé szeret, amikor engedelmesek akarunk lenni iránta? Ha az Atya úgy szerette a világot, hogy Egyszülöttjét adta érte, nem sokkal inkább szeret most, amikor az Ő gyermekei lettünk? Jézus pedig azért halt meg, hogy mi ne magunknak éljünk, ne az önszeretetet gyakoroljuk, hanem annak éljünk, aki értünk meghalt, és feltámasztatott. Szeressük Istent, aki már előbb szeretett bennünket, szeressünk minden embert, mert Isten mindenkit szeret.

„...akik élnek, ezután ne maguknak éljenek...”

Nekünk nem meghalnunk kell Istenért, hanem érte kell élnünk. Könnyebb öt percig hősnek lenni egy ügyért, mint egy évig élni érte. Nem a halálunkra van szüksége Istennek, hanem az életünkre és a szolgálatunkra. Isten nyilván másképpen is véghez tudná vinni az akaratát, nem csak általunk. Nekünk van a legnagyobb szükségünk arra, hogy az Úr kertjében dolgozzunk. Bárcsak eljutnánk oda, hogy minden hívő teljes szívből a maga ügyének tekintené Isten ügyét! Ha ez így lesz, már nem messze leszünk Isten országától.

„Hálát adok az én Istenemnek, minden rólatok való emlékezésében, mindenkor minden könyörgésében mindenitekért nagy örömmel könyörögvén, mivelhogy részt vettetek az evangélium ügyében az első naptól fogva mind ez ideig; meg lévén győződve arról, hogy aki elkezdette bennetek a jó dolgot, elvégzi a Krisztus Jézus napjáiig.” (Fil 1,3–6)

Pál a filippbeliekről elmondja, hogy az első naptól kezdve részt vettek az evangélium ügyében. De vajon mi lehet az a jó dolog, amit Isten elkezdett bennük, és amit el fog végezni? Úgy gondolom, hogy ez nem más, mint a hívők üdvössége, erre utal az ítéletre, azaz Jézus Krisztus napjára való hivatkozás. Teljes bizalmunk lehet Istenben, mert Ő a megkezdett reménységet be tudja fejezni bennünk. Az üdvösség és az Úrért végzett munka szorosan összekapcsolódik egymással. Ha teljes szívvel a mi ügyünkért, vagyis az Úr ügyéért dolgozunk, ha szívvel-lelékkel Őmellette állunk az emberek megmentéséért, vajon könnyű lesz kibillenteni bennünket az Istennel való közösségből? Nem hiszem. Nézzük meg a világ fiait: mekkora elszántsággal, gyakran önmagukat feláldozva

dolgoznak a világi dolgokért, amelyek hiábavalóak – nem kellene nekünk is odaszánnunk magunkat az Úrnak, az örökkévaló dolgokért? Nem kellene keresnünk az elveszetteket, amint Jézus is azért jött, hogy megkeresse azt, ami elveszett?

A Szentlélek bennünk lakozhat

Beszéltünk az imént az Úrral való közösségről, s nem szabad elfeledkeznünk egy pillanatra sem arról, hogy ez a Szentlélek bennünk lakozása által valósul meg. Pál apostol ezt mondja a 2Kor 1,21–22-ben: „Aki pedig minket ti veletek egybe Krisztusban megerősít és megken minket, az Isten az; aki el is pecsételt minket, és a Lélek zálogát adta a mi szíveinkbe.”

Nyilvánvaló, hogy a Léleknek feladata van az életünkben, ezt Pál apostol így foglalja össze a Gal 5,16–17-ben: „Mondom pedig, Lélek szerint járjatok, és a test kívánságát véghez ne vigyétek. Mert a test a lélek ellen törekedik, a lélek pedig a test ellen; ezek pedig egymással ellenkeznek, hogy ne azokat cselekedjétek, amiket akartok.”

Krisztus szeretete szorongat minket, a Szentlélek küzd bennünk, hogy ne a megromlott természet cselekedeteit válasszuk és cselekedjük. Gondoljuk meg, milyen hatalmas dolog ez, hogy a Mindenható Isten lakik, illetve akar lakni a szívünkben az Ő Lelke által!

Vessük fel ismét az alapkérdésünket: vajon könnyű-e üdvözülni, ha a mindenható Isten lakik a szívünkben, ha a Szentlélek vezet és tanácsol bennünket? Mindez azonban csak akkor valósulhat meg, ha mi is akarjuk és igényeljük.

Emberi mivoltunknak a bűneset óta nem sok területe van, amely emlékeztet az édeni állapotokra, de egy megmaradt: a döntés szabadsága. Ez akkora érték Isten szemében, hogy egy pillanatra sem akarja felfüggeszteni, hanem mindig tiszteletben tartja. Ebből a kis csírából hajthat ki az örök életünk, ha mi is akarjuk. Ez pedig hitben valósulhat meg. A hit elsődlegesen bizalmat, Istennel való hagyatkozást jelent: még ha összeomlik is a világ körülöttünk, akkor is Őbenne bízunk, mert tudjuk, hogy értékesek vagyunk a szemében, hiszen Ő az Egyszülöttjét adta értünk.

A hit nem Isten ajándéka, legalábbis nem abban az értelemben, hogy az valami Őtől független dolog, amit átad nekünk, amivel azután a saját belátásunk szerint gazdálkodhatunk. Nem, a hit nem csupán Isten ajándéka, hanem Isten maga. Az örök élet nem Krisztus ajándéka, hanem Krisztus maga. Ezért mondhatta, hogy mindaz, aki hisz Őbenne, aki teljesen rábízta magát, már átment a halálból az életre, és örök élete van, már itt a földi életében. Aki az Örökkévalót engedi be az életébe, Vele kapcsolódik össze, ő maga is örök életet nyer. Ellenben azok, akik az ideig való dolgokhoz ragaszkodnak, azokkal forrnak egybe, s azokkal együtt fognak elveszni.

Szabó Ferenc

„FAÜLTETÉS”

AZ ELEKI IDŐSEK OTTHONÁBAN

„Sokat cselekedtél Te, Uram Istenem,
a Te csodáiddal és terveiddel miértünk!
Semmi sem hasonlítható Hozzád.
Hirdetném és elbeszelném, de többek,
semhogy elszámálhatnám.” (Zsolt 40,6)

Régebben, fiatal koromban hallottam idősebb emberektől, hogy egy fiatal fát akár kétszer is át lehet ültetni, de az öreg fát már nem lehet új helyre telepíteni. Fiatalként én is hasonlóképpen gondolkodtam: engem nem lehet más helyre átültetni.

Sarkadon születtem, életem javát ott éltem le. Senki nem tudott volna rábeszélni arra, hogy elmenjek másfelé lakni, hiszen jól éreztem magamat a mi szerény otthonunkban...

A jó Isten kegyelméből a férjemmel 1950-ben ismerjük meg az adventi igazságot, ekkor négyéves házasságunk voltunk. Az Úrral való kapcsolat mérhetetlen boldogsággal töltött el bennünket, annak ellenére, hogy Sátán naponta gondoskodott a testet-lelket próbáló küzdelmekről. Szombatünneplésünk miatt férjem nemigen kapott munkát. Életünkben azonban beteljesedett az isteni ígéret: „Mindaz százannyit vesz” (Mát 19,29), aki áldozatot hoz azért, hogy Istent követhesse. Kaptunk drága, szerető testvéreket, akik erősítettek bennünket. Voltak közöttük, akik nemcsak vigasztaltak, hanem anyagilag is örömmel segítettek rajtunk. Mindenkor szeretettel emlékeztünk az idős Cséfaai testvérekre, akik életük végéig gyermekeikként szerettek bennünket. Az ő segítségükkel tudtuk elindítani konyhakertészetünket. Áldozatkészségük felejthetetlen volt számunkra. Az Úr megáldott bennünket munkakedvvel, jó egészséggel, így sokat tudtunk dolgozni, Ő pedig megáldotta kezünk munkáját. Isten kegyelméből így idők múltán szép, egyszerű kis otthon alakíthattunk ki, ahol békességben, imádkozó lelkülettel telt az életünk, míg megöregedtünk.

Fiatal éveinkben többször meglátogattuk Eleken az idősek otthonában élő testvéreket, akiknek az otthonban töltött életéhez mi is hozzájárultunk a munkánkkal. Mivel gyermekeink nem születtek, már akkor eldöntöttük: idős napjainkban a mi helyünk is itt lesz. Elgondolásunk beteljesedett. Mindketten megbetegedtünk, engem 2002 őszén megoperáltak. Férjem nehezen várta, hogy felgyógyuljak, mert 2003 januárjában őt is műteni kellett. Sajnos az ő állapota nem javult azután sem, nem tudott

többé dolgozni. Eljött az idő, leültünk és döntöttünk: jelentkeztünk az eleki idősek otthonába. Akkor éppen nem volt férőhely, de ígéretet kaptunk, hogy a házaspárok részére is alkalmas, újonnan épülő apartmanok egyikébe beköltözhettek majd. Az ajánlatot elfogadtuk.

Meghirdettük a házunkat, amely rövid időn belül elkelt, és 2003 augusztusában kiköltöztünk addigi hajlékunkból, majd az eleki otthonban egy átmeneti lakást kaptunk, ugyanis az új apartmanház még nem készült el. Boldogan vártuk az új otthonunkba való beköltözést, azonban ezt az örömet sajnos a férjem nem érthette meg. 2004. február 14-én az Úr elszólította őt, meghalt. Most itt vagyok párja vesztett madárként. Bár szerettem volna párommal együtt hálát adni az Úrnak, hogy beköltözhettünk új fészkünkbe, de ha nem ez volt az Isten akarata, meghajtom a fejem előtte.

Sok drága, áldott testvért kaptam az otthonban is, amiért mindennap hálát adok a Teremtőnek. Boldog vagyok, hogy a Megváltó értem is meghalt, és elhívott, hogy megismerhessem az Ő népét. Hálás vagyok az idősek otthonáért, ahol sok rászoruló ember találhat nyugalmat. A jó Isten áldja meg az otthon létrehozóit! Minden imádságomban kérem a teremtő jó Atyát, hogy áldja meg az otthon vezetőit és a hűséges gondozókat, akik oly nagy türelemmel és fáradhatatlan odaadással gondoskodnak rólunk. Szívem mélyéből köszönöm a jó Istennek, hogy régi vágyamat valóra váltotta, és itt élhetek.

„Egyet kérek az Úrtól, azért esedezem,
hogy nézhessem az Úrnak szépségét,
és gyönyörködhessem az Ő templomában.”
(Zsolt 27,4)

Az Úr ezt az ajándékot is megadta nekem, hiszen hétről hétre ott lehetek a gyönyörű eleki imaházban, ahová vágyik a szívem. Boldog vagyok itt, és ez minden földi örömnél többet ér.

Kedves idős testvérek! Higgyétek el: az idős fát is át lehet ültetni, ha Jézus Krisztus a kertésze. Nincs annál nagyobb boldogság, mint egy olyan közösségben élni, ahol egymást szeretve, közös terheket hordozva várjuk a Megváltó dicsőséges eljövételét.

Tóth Sándorné,
az eleki otthon lakója

„AZÉRT A HIT HALLÁSBÓL VAN, A HALLÁS PEDIG ISTEN IGÉJÉBŐL” (Róm 10,17)

„Senki sem jöhet énhozzám, hanem ha az Atya vonja azt, aki elküldött engem; én pedig feltámasztom azt az utolsó napon.” (Ján 6,44)

Az Atya vonzása indított el a hit útján. Miután éreztem a vonzást, kerestem a „hogyan”-t. Tudatlanságom idején úgy gondoltam, mérlegre teszem magamat a Tízparancsolat fényében. Az I-II. parancsolatnak megfelelek. Soha nem borultam le szentképek vagy szobrok előtt. III. parancsolat: Itt azért már van egy kis hiba, de majd kijavítom, nem nagy dolog. IV. parancsolat: Itt már bizony sok a hiányosság, mert mindennap dolgozom, munkámból adódóan hétvégeken többet. Egyelőre megoldást nem látok, de azért majd egyszer-egyszer, ha nagy szükség lesz rá, dolgozom, a többi napot (szombatot) pedig a gyülekezetben töltöm. Az V. parancsolattól pedig betartom a rendelkezéseket: nem ölök, nem lopok stb.

Ennyit értettem meg. „Mi módon érthetném meg, ha csak valaki meg nem magyarázza nékem?” (Csel 8,31)

Aztán testvéreimtől kaptam kazettákat, előadást a Tízparancsolatról. Megdöbbenve hallgattam. Ezek szerint egyetlen parancsolatot sem tudok betartani? Pánikba estem. De hát mi történik velem, ha nem tudok megfelelni egyetlen követelménynek sem? Így semmi reménysem nem lehet az örök életre? De az Úr megígérte: „Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak, enyém vagy.” (Ésa 43,1) Én pedig tele voltam bűntudattal, csüggedéssel. Neki-nekifutottam kijavítani a hibáimat, de egyedül nem ment. Megértettem, hogy nem szerezhetek érdemeket, nyomorult, bűnös vagyok, és tehetetlen.

Ez volt az első nagy harc és lépés a hitéletemben, hogy ráébredjek: bűnös és tehetetlen vagyok. Segítségre van szükségem. Tanítómtól sokszor hallottam, „alázd meg magad”. Jelentőségét akkor értettem meg, amikor megtanultam ezt az első leckét. Így készítette elő a jó Isten a szívemet, hogy megértsem mindazt, amit a Római levél által közölni akart velem és mindnyájunkkal. Van megoldás!

„Annakokáért a törvény cselekedeteiből egy test sem igazul meg előtte: mert a bűn ismerete a törvény által van.” (Róm 3,20) A törvény tükör előttünk, hogy meglássuk nyomorult voltunkat.

Akkor már megértettem a Biblia igazi vigasztalását: „Megigazulván ingyen az Ő kegyelméből a Jézus Krisztusban való váltság által, kit az Isten előre elrendelt, elfedező áldozatul, hit által, az Ő véreben, hogy megmutassa az

Ő igazságát az elkövetett bűnöknek mellőzése miatt.” (Róm 3,24–25)

Hallottam azelőtt is ezt az igét, de a jelentőségét most láttam meg igazán. Segítségre akkor van szüksége, illetve akkor tudja elfogadni az ember, ha bajban van, és egyedül nem tudja megoldani.

Az én hitharcomban új fejezet kezdődött. Az addigi erőlködések és csüggedések helyett nyugalmat és biztonságot éreztem. Valami olyat, mint amikor egy gyermek a szülő ölében biztonságban érzi magát. Tudja, hogy nagyon szeretik, védik. Már tudtam és tudom, nem az én jó cselekedeteim – ami saját erőből nincs is – alapján nyerhetem el az örök élet reménységét, hanem drága véren váltattam meg.

„Azt tartjuk tehát, hogy az ember hit által igazul meg, a törvény cselekedetei nélkül.” (Róm 3,28)

De akkor miért adta Isten a törvényt? Bármilyen cselekedhetünk, ha hiszünk Jézus Krisztus helyettes áldozatában?

„A törvényt tehát hiábavalóvá tesszük-é a hit által? Távol legyen! Sőt inkább a törvényt megerősítjük.” (Róm 3,4)

Ebből az igéből értettem meg, hogy a törvény miért a szeretet törvénye. Mert aki engem szeret, törvényeim betartja. Már nem a saját „megváltásomért” akarok jót cselekedni, hanem az Atya iránti szeretetből, hálából.

Ez a harc, a hit harca, bár küzdelemmel jár, de örömet és békességet hoz. Itt és ezáltal lett világossá előttem, hogy „az én igám pedig könnyű és gyönyörűség”. Már nem egyedül kell küzdeni.

„Megigazulván azért hit által, békességünk van Istennel, a mi Urunk Jézus Krisztus által, aki által van a menetelünk is hitben ahhoz a kegyelemhez, amelyben állunk: és dicsekedünk az Isten dicsőségének reményében. Nemcsak pedig, hanem dicsekedünk a háborúságokban is, tudván, hogy a háborúság állhatatosságot nemz, az állhatatosság pedig kipróbáltságot, a kipróbáltság pedig reménységet, a reménység pedig nem szégyenít meg; mert az Istennek szerelme kitöltött a mi szívünkbe a Szentlélek által, ki adatott nekünk.” (Róm 5,1–5) A Jézus Krisztussal kötött szövetség után egy évvel azt mondhatom, hogy pályára állított az Úr, és ha sokszor zötyögős volt is az út, pár lépést tehettem előre az Ő kegyelme által.

A legtöbb, amit a Római levél tanulmányozása által adott, hogy békességem van az Istennel.

Végi Andrásné,
Dunaújváros

PROBLÉMAMEGOLDÁS

Létezik egy fogalom az Újszövetségben, amely csak kétszer fordul elő, de fontosságát tekintve mégis érdemes időzni mellette, illetve az előfordulási helyeinél. Ez a görög kifejezés az *ekbazisz*, amely szó szerint kilépést jelent, de problémamegoldásnak is fordítható. Lássuk tehát az elsőt:

„Nem egyéb, csak emberi kísértés esett rajtatok, de hű az Isten, aki nem hagy feljebb kísértetni, mint elszenvedhettek, sőt a kísértéssel egyetemben a **kimenekedést** is megadja majd, hogy elszenvedhessétek.” (1Kor 10,13) Károli Gáspár itt kimenekedésnek fordítja azt az útmutatást és segítséget, amelyet Isten ajánl a próba alá vetett gyermekeinek. Jó tudni: bármilyen nehéz helyzetbe kerülünk is, az Úrnál van kivezető út, amelyet bátran vállalhatunk. A próbáknak azonban van egy fajtája, amely igen erős hitet és alapos Biblia-ismeretet igényel, hogy az Isten által biztosított problémamegoldást el tudjuk fogadni. Ez az a helyzet, amikor úgy tűnik, hogy elhagyott az Isten. Az Úr azonban nem fordít hátat senkinek, legfeljebb mi emberek hagyjuk el Őt.

Az *ekbazisz* szó másik előfordulási helye: „Mert Ő mondta: *nem hagylak el, sem el nem távozom tőled. Úgyhogy bizvást mondjuk: Az Úr az én segítségem, nem félek, ember mit árthat énnekem? Emlékezzetek meg a ti előljáróitokról, akik szólották nektek az Isten beszédét, és figyelmeztén az ő életük végére, kövessétek hitüket. Jézus Krisztus tegnap és ma és örökké ugyanaz.*” (Zsid 13,5/b–8) Itt azt olvassuk, hogy figyeljünk oda némely hívő ember életére, aki előttünk járt, és gondolkodjunk el azon a problémamegoldáson, amely az életük végét is jelentette. Kérdésként azonban felmerül: vajon elhagyta őket az Isten? Szeretjük a boldog végkifejletű történeteket, amikor láthatjuk: megérte hűségesen kitartani az Úr mellett, hiszen jól végződött a történet. József története azért kedves olvasmányunk, mert a hosszú próba után végül közbelépett Isten, és József, jutalmul a hűségéért, Egyiptom kormányzója lett. Jób történetét is ismerjük: a megpróbáltatás után Isten megajándékozta egészséggel, vagyonnal és új családdal. Ez a történet is jól végződött. Dávid a hosszú bujkálás és szenvedések után végül Izráel királya lett, és Isten felmagasztalta őt. Azonban a Biblia feljegyez néhány történetet, amellyel nem tudunk mit kezdeni.

A zsidó hagyomány szerint Ésaías prófétát Manassé király kettéfűrészeltette. Talán erre utal Zsid 11,37 is. Hol volt ekkor az Úr? Miért kellett Jósias királynak és Jonathánnak (Saul király fiának) a csatatéren meghalnia? Mindketten istenfélő, kiváló emberek voltak.

Hová tűntek mellőlük az őrzőangyalok, és miként teljesedett a kimenekedés ígérete? Esetleg rájuk nem érvényes a Józsuének adott ígéret?: „*Nem hagylak el, sem el nem távozom tőled.*” Kérdezhetnénk Jakabot, Zebedeus fiát, János apostol testvérét, akit Heródes kivégeztetett. Hű az Isten? Megadja a kimenekedést? Mit mondunk Keresztelő János történetére? Miután Heródes bebörtönöztette, a tanítványok bizonyára mindent megtettek érte: látogatták, imaórákat tartottak a kiszabadulásáért. Jézus azonban nem látogatta meg a börtönben, és csodát sem tett a kiszabadításáért. Miként érezhették ezek az emberek, hogy hű az Isten? Husz Jánost Zsigmond király menlevele ellenére elfogták, és az inkvizíció máglyára küldte. Huszíták ezrei imádkoztak érte, mégis fellángolt a máglya. Hogyan engedhette meg ezt az igazságos Isten?

Sok múlik azon, hogy milyen választ adunk ezekre a kérdésekre. És ha mi kerülünk ilyen helyzetekbe, tudunk-e hittel tekinteni az égre: „*Az Úr az én segítségem, nem félek, ember mit árthat nékem?*” Nem csupán az előttünk álló nyomorúságos idő, hanem a boldog békeidők tragikus hétköznapijai is – a hűséges hívőket ért tragikus szerencsétlenségek, a gyógyíthatatlan betegségek, a tengernyi szenvedés – szembesíthetnek bennünket a kérdéssel: hogyan teljesül be Isten ígérete? A meg nem hallgatott imádságok (pontosabban: a nem teljesített kérések) idején érdemes felidézni a Pál apostolhoz intézett szavakat: „*Elég néked az én kegyelemem.*” (2Kor 12,9) Nem mondhatjuk, hogy az Úr nem hallotta hűséges szolgája kérését. Igaz, nem teljesítette, de sokkal többet adott annál, mint amit Pál kérni tudott, és ez boldoggá tette az apostolt. Vajon nekünk van-e ilyen hitünk?

Tekintsünk a mártírhalált halt Keresztelő Jánosra. Tapasztalata (talán nem is oly sokára) bizonyára segítségünkre lehet hasonló élethelyzetben: „*Bár János nem részesült csodálatos szabadításban, Isten nem feledte el. Állandóan mellette voltak a mennyei angyalok, feltárták előtte a Krisztusra vonatkozó próféciákat és az Írás drága ígéreteit. Ez volt a támasza, amiképpen ez segítette Isten népét is az eljövendő korokban. Keresztelő Jánosnak, és minden utána jövőnek adatott az ígéret: »Íme én tiveletek vagyok minden napon, a világ végezetéig.« (Mát 28,20) Isten sohasem vezeti másként gyermekeit, mint ahogyan ők is választanak, ha előre látnák a véget, és felismernék az isteni terv dicsőségét, amelyet az Ő munkatársaiként vihetnek véghez. Sem Énókh, aki felvitetett a mennybe, sem Illés, aki tüzes szekéren ragadtatott el, nem volt nagyobb vagy tiszteletre méltóbb Keresztelő Jánosnál, aki magányosan halt meg a börtönben. »Néktek adatott a kegyelem*

a Krisztusért, nemcsak hogy higgyetek Őbenne, hanem hogy szenvedjete is Őérette.» (Fil 1,29) A menny minden adománya közül – amelyet adhat az embernek –, a legmélyebb bizalom és a legnagyobb megbecsülés: Krisztussal részesülni az Ő szenvedéseiben.” (Ellen G. White: Jézus élete, 182. o.) Ha megadja nekünk az Úr a mennyei adományok közül a legmélyebb bizalom és megbecsülés jelvényét, vajon tudunk-e élni vele? Egyáltalán mit jelent részesülni Jézus Krisztus szenvedésében?

Mi okozta Krisztus legnagyobb szenvedését? Az, hogy látszólag Istentől elhagyottan kellett befejeznie az életét. Neki, a büntelennek, aki egy volt az Atyával, iszonyat volt az elhagyatottság érzése. Tudhatjuk, hogy amikor Jézus felkiáltott: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem!” – a mennyei Atya együtt szenvedett a szeretett Fiúval. Isten a mi érdekünkben fordult el Őtőle, és nem biztosította jelenlétéről. Jézus Krisztus a mi bűneinket vette fel – az enyémet is –, amely annyira összeegyeztethetetlen az Atya jellemével, hogy az Úrnak el kellett fordulnia Fiától. A Megváltó nem mondhatta ekkor: „Velem van az Úr, nem félek, ember mit árt hat nékem?” Egyedül taposta a sajtót. A mártírok, akik csak cseppeket kaptak e pohárból (Mát 20,22), miközben bizonyosak voltak abban, hogy az ellenük felhozott vád hamis, szent nyugalommal nézhetek az égre látszólagos elhagyatottságukban. Jézus, amikor gyalázták, hallgatott, mert a vádak igazak voltak reánk nézve, és hogy nekünk ne kelljen szembenézni a vétkeinkkel az ítéletben, Ő magára vette azokat. Micsoda megalázkozás, és micsoda szeretet!

Könnyű-e áthidalni az előttünk tátongó szakadékot a próba idején, ha a körülmények és a Kísértő azt hirdetik: „Elhagyott téged az Isten, Ő nem hűséges hozzád!” Vállalni azt, hogy itt, e földön nem a szabadítás, a kérések teljesítése vár reánk, hanem ennél valami több: a legmélyebb bizalom, a legnagyobb tisztesség mennyei adománya. Nem mindenki alkalmas erre az áldozatra. István diakónushoz, Keresztelő Jánoshoz és Husz Jánoshoz hasonlóan Krisztus második eljövetele előtt lesznek olyanok, akik részesülnek e kitüntetésben. Amikor világméretűvé válik az evangélium hirdetése, amikor nemcsak szóban, hanem világító életekkel kap súlyt Isten igazsága a Földön, akkor lesznek helyek és lesznek alkalmak, ahol és amikor megismétlődik a vérrel történő magvetés. Jelenések könyve 13,15 és 20,4 világosan beszél erről. A „földből feljövő fenevadnak” adatik, hogy azt művelje: akik nem imádják a fenevad

képét, megölessenek. Később János apostol látomásban szemlélte azokat, akiknek fejüket vették Jézus bizonyoságtételéért és Isten beszédéért, akik nem imádták a fenevadat vagy annak képét, akik nem vették bélyegét homlokukra és kezükre. „Az a legjobb számunkra, ha Istennel szoros kapcsolatba kerülünk, és ha Ő azt akar-ná, hogy mártírok legyünk az igazságért, az ugyanolyan értékű, mintha sokakat az igazságra vinnénk.” (Ellen G. White: Válogatott üzenetek III., 420. o.)

Az események készen állnak. Felkészültünk rájuk? A mártírok állhatatossága és hűsége, vagy csupán vakmerőség az, ahogyan e napokra készülünk? Ki-ki válaszolja meg magának ezt a kérdést. Sátán utolsó csalásainak idején kétféle adventizmus létezik majd. Nyomorúságos idő lesz, és mindannyian várják Krisztus szabadítását. A különbség ott mutatkozik meg, hogy az egyik rész hűséges marad Isten szavához, míg a többiek engedményeket tesznek az Ige követelményeinek rovására. Ekkor Sátán Krisztusként lép fel. „Sátán megfeszített erővel utolsó tervét viszi végbe. Hallja a hívek meg nem szűnő kiáltását, akik Krisztust hívják, hogy szabadítsa meg őket. Ekkor utolsó csalásaként megszemélyesíti Krisztust, és azon fáradozik, hogy az emberek elhiggyék: választ kaptak imájukra.” (Ellen G. White, 16. kézirat 1884-ből; idézi: Az utolsó napok eseményei, Advent Kiadó, 1993, 116. o.)

Nagy próba lesz megválaszolni ebben az időben: Kit hagyott el az Isten? Vajon melyik csoportba tartozunk? Hogyan készülünk erre az időre? Semmit sem ér ekkor a szervezetben és az emberekben való bizakodás.

Elérkezik az az idő is, amikor végleg bezárul a kegyelem ajtaja, és a mártírok vére nem lenne többé magvetés az evangélium ügye számára. Isten ekkor helyezi szent védelem alá hűségeseit: „Ha Krisztus hű tanúinak vére ekkor hullana, az nem volna Isten aratására gyümölcsöt termő magvetés, miként a mártírok vére volt. Hű bizonyoságtévésük senkit sem győzne meg az igazságról, mert a kérlelhetetlen szív addig taszította el magától a kegyelem hullámaikat, amíg azok nem tértek vissza. A sötétség fejedelmének diadala lenne, ha az igazakat megölnék ellenségeik.” (Ellen G. White: A nagy küzdelem/Korszakok nyomában, 563. o.) Erre az időre a megszentelődés munkája mindazok életében végbemegy, akik élnek a felkínált lehetőséggel. A kegyelemidő ma még tart. Hogyan készülünk az utolsó napok eseményeire?

mj

A HŰSÉGES PÁSZTORFIÚ

Gerhardt, a német pásztorfiú nagyon szegény volt. Egy nap, amikor az erdőszélen, a völgyben legelésző nyáját őrizte, egy vadász jött ki az erdőből, és azt kérdezte tőle:

– Milyen messze van innen a legközelebbi falu?

– Hat mérföld, uram – válaszolta a fiú –, de az oda vezető út csupán egy ösvény a juhok számára, és nagyon könnyen el lehet tévedni rajta.

A vadász a tekervényes csapás felé nézett, és azt mondta:

– Fiam! Nagyon éhes és szomjas vagyok. Elveszítettem a társaimat, és eltévedtem. Hagyd itt a nyáját, és mutasd meg nekem az utat. Tisztességesen megfizetek érte.

– Nem hagyhatom el a nyáját, uram – mondta Gerhardt. – Elszélednek az erdőben, és lehet, hogy a farkasok felfalják őket, vagy rablók kezébe kerülnek.

– Micsoda? – értetlenkedett a vadász. – Ez nem a te nyájad. Egy-két juh elvesztése nem jelent nagy veszteséget a gazdádnak, neked pedig többet fizetek, mint amenynyit egész évben keresel.

– Nem mehetek, uram – felelte egyenesen Gerhardt. – A gazdám rám bízta a nyáját, és megfizet az elvégzett munkám után. Ha elvesztegetem az időmet, ami nem az enyém, és a nyáj elvész, az olyan lenne, mintha én loptam volna el a bárányokat.

– Nos – mondta a vadász –, akkor bízd rám a nyáját, mialatt te elmégy a faluba, és hozol nekem ételt, italt, és vezetőt. A nyájnak gondját viselem addig.

Gerhardt a fejét rázta.

– A nyáj nem ismeri a hangodat, és... – elhallgatott.

– És? Nem bízol bennem? Tisztességtelennek látszom? – kérdezte dühösen a vadász.

– Uram! – szólt a fiú. – Te megpróbáltál rábírni engem a kötelességem elhagyására, és azt akartad, hogy szegjem meg a gazdámnak adott szavamat. Honnan tudhatom, hogy megtartod az ígéreted?

A vadász elnevette magát, mert érezte, hogy a fiú teljesen sarokba szorította. Így felelt neki:

– Látom, gyermekem, hogy te hűséges és rendes fiú vagy, nem felejtelek el. Mutasd meg nekem az utat, és megpróbálok egyedül eljutni a faluba.

Gerhardt ekkor felajánlotta az éhes embernek a tarisznyájában lévő ennivalót, és a vadász boldogan elfogyasztott mindent. Ebben a pillanatban feltűntek a társai, és Gerhardt legnagyobb meglepetésére kiderült, hogy a vadász nem más, mint a nagyherceg, aki az egész környék tulajdonosa.

A herceg olyannyira értékelte a fiú becsületességét, hogy nem sokkal később elküldött érte, magához vette és taníttatta őt. Néhány év múlva Gerhardt nagy befolyású és magas rangú emberré vált, de holtáig becsületes és igaz maradt.

Fordította: Köbel Szilvia

EGY POHÁR TEJ

„És aki inni ad egynek e kicsinyek közül csak egy pohár hideg vizet tanítvány nevében, bizony mondom néktek, el nem vesztheti jutalmát.” (Mát 10,42)

Egy szegény fiú, Kelly Howard, nagyon szeretett volna továbbtanulni. A szükséges pénz előteremtéséhez házról házra járva különféle dolgokat árusított. Több nap elteltével mégis csupán egyetlen centje maradt, ő pedig nagyon éhes volt. Elhatározta, hogy a következő háznál majd kér valami ennivalót. Egy kedves fiatalasszony nyitott ajtót. Azonban Kellynek annyira inába szállt a bátorsága, hogy étel helyett egy pohár vizet kért tőle.

A fiatalasszony észrevette, hogy a fiú éhes, ezért inkább egy pohár tejet hozott neki. Kelly nagyon lassan itta a tejet, majd megkérdezte:

– Mennyivel tartozom önnek?

– Semmivel – hangzott a válasz. – Édesanyánk mindig arra tanított, hogy szívességért soha ne fogadjunk el fizetséget.

– Akkor én a szívem mélyéből köszönöm önnek – mondta a fiú.

Amint Kelly továbbindult, elhatározta, hogy változtat eddigi életén. Már nemcsak fizikailag érezte jobban magát, hanem Istenbe és az emberekbe vetett bizalma is megerősödött, s bátorságot nyert élete további küzdelmeihez.

Teltek az évek, s egyszer az asszony súlyosan megbetegedett. A helyi orvosok tanácsstalanok voltak, s végül egy nagyvárosi kórházba utalták őt, ahol szakorvosokat kértek fel ritka betegségének kivizsgálására. Dr. Kelly Howard is a meghívott szakértők között volt.

Amikor meghallotta a városka nevét, ahonnan a beteg érkezett, felragyogott a szeme. A beteg szobájába sietett, és azonnal felismerte egykori jótévőjét. Elhatározta, hogy minden tőle telhetőt megtesz érte.

Hosszú küzdelem után az asszony meggyógyult. Azon a napon, amikor betege elhagyni készült a kórházat, dr. Kelly átnézte a gazdasági osztályról felkért számlát. Végigfutott rajta, majd a bizonylat szélére írt valamit, és beküldte a szobába. Az asszony jó ideig nem mert belenézni az iratba, mivel bizonyos volt abban, hogy egy ilyen hosszú és igen drága kórházi tartózkodás költségeit élete végéig törlesztheti. Végül nem bírta tovább a bizonytalanságot, és kinyitotta a számlát. Tekintete a lap szélén lévő kézírásra tévedt, ahol a következő szavakat olvashatta: „Kifizetve egy pohár tejjel.” Aláírás: Dr. Kelly Howard.

Szemébe az öröm könnyei tódultak, és boldog szívvel adott hálát: „Köszönöm, Uram, hogy emberi szíveken és kezeken át ilyen csodálatos módon árasztod ki szeretetedet.”

Fordította: Korbeák Sándorné

LELKÉSZKÉPZÉS

Június 15-ig lehet jelentkezni a Sola Scriptura Teológiai Főiskola Biblia-oktató levelező szakára. Bár szeptemberben is van pótfelvételi lehetőség, mindig nehézséget okoz, ha sok felvételi vizsga marad őszre. Ezért szeretettel kérjük gyülekezetünk tagjai közül, elsősorban a fiatalok köréből mindazokat, akik fontolgatják a főiskolára való jelentkezést, hogy lehetőleg június 15-ig küldjék be jelentkezési lapjukat. Részletes tájékoztatót és jelentkezési lapot a főiskolán lehet igényelni (1121 Budapest, Remete u. 16/A, telefon: 06/1/391-0180; 06/30/530-9300, e-mail: sola@ sola.hu).

Ha olyan fiataalt ismertek a gyülekezetetekben, akit alkalmasnak látnátok a lelkészi szolgálatra, a következőképpen ajánlhatjátok lelkészképzésre: prédikátorotok és a gyülekezeti bizottság támogató levelét küldjétek be a főiskolára, és az ajánláshoz csatoljátok a lelkészi szolgálatra ajánlott testvér önéletrajzát, illetve érettségi bizonyítványa másolatát. Kérjük, ajánlásokat mielőbb tegyétek meg! A felvételi beszélgetés időpontját minden jelentkezővel egyeztetjük.

Isten mindnyájunk szívére helyezi, hogy művének előrehaladása ne legyen hátráltatva odaszánt és jól képzett munkások hiányában. Jézus felszólította tanítványait: „*Akkor mondta az Ő tanítványainak: Az aratnivaló sok, de a munkás kevés. Kérjétek azért az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az Ő aratásába.*” (Mát 9,37–38)

Ellen G. White ezt írja: „Azok a fiatalok, akik mint lelkészek vagy könyvterjesztők kívánnak dolgozni, először szerezenek megfelelő műveltséget, azonkí-

vül készüljenek fel hivatásuk sajátos feladataira... A képzetlenek nem tudnak eredményesen szembe szállni a vallásos és bölcséleti tévelygés sokféle változatával, amelyeknek a leleplezéséhez a tudományok és a Szentírás ismeretére egyaránt szükség van... Azért rendelte Isten, hogy iskolákat alapítsunk közösségünkben, hogy fiatalokat képezhessünk a misszió különböző területein végzendő munkára. Isten akarata, hogy ne csupán néhány, hanem jelentős számú Biblia-munkást neveljünk...

A gyülekezet legyen tudatában súlyos felelősségének, amiért eltakarja az igazság világosságát és szűk keretek közé szorítja Isten kegyelmi munkáját, ahelyett, hogy bőkezűen pénzt fordítana a képzésre, és latba vetné befolyását, hogy rátermett embereket hozzon a munkaterületekre. Fiatal férfiak százainak kellene képzettséget szerezniük, hogy kivegyék részüket az igazság magvetésének munkájából. Olyan férfiakra van szükség, akik diadalra viszik a kereszt ügyét, akik állhatatosan kitartanak a csüggedések és nélkülözések közepette, s akikben a misszió mezőin elengedhetetlen lelkesedés, elhatározás és hit él.

Isten felszólítja gyülekezeteinket: teljesítsék e kötelességüket sokkal lelkiismeretesebben, mint eddig tették. Minden gyülekezet hozzon létre külön pénzalapot munkások képzésére, s ezzel segítsék a nagy misszióparancs teljesítését... Testvéreink, tévedtünk és bűnt követtünk el, amikor túl kevéssel próbálkoztunk.” (Bizonyságtételek a gyülekezeteknek V., Ifjú misszionáriusok c. szakasz, 2001-es kiadás, 285–286. o.)

Vankó Zsuzsa

Erdélyi testvérünk, *Tamási László* szívesen fogadna nyaralókat ideálisan szép pihenőhelyen, *Kőröspatakon* lévő házában.

A közeli patakban fürödni, horgászni lehet, szép kirándulóhelyek vannak a környéken (Szováta, Korond, Parajd, Bucsin, Tusnád, Borszék, Hargita).

Lakto-vegetáriánus étkezést tudnak biztosítani, egyszerre 16 személyt fogadhatnak július elsejétől szeptember végéig.

A szállás és étkeztetés napidíja felnőtteknek 1850 forint.

Közelebbi információ és jelentkezés

a 00/40/266-226-034-es romániai, és a 06/20/481-1967-es magyarországi számon.

ADVENTTÁBOR

Kedves Testvérek!

Ismét szeretettel hívunk benneteket Bózsvara, a július 25.–augusztus 1. között tartandó adventtáborba. Fontosnak érezzük, hogy a rendkívül felgyorsult végső események közepette adventhitünk megszilárduljon. Ezt a célt kívánja segíteni a tábor, amelynek programját a *Tábori tájékoztató*ban meghirdetett tematikától eltérően az alábbi gondolatmenet alapján állítottuk össze. A reggeli istentiszteleti témák megegyeznek a többi táboréval. Mindenkit bátorítunk a részvételre, és kérjük, imádságaitokban ti is emlékezzetek meg ennek az összejövetelnek az áldásairól!

Testvéri szeretettel köszöntelek benneteket:

Egervári Oszkár
táborvezető

A DÉLELŐTTI BESZÉLGETÉSEK TÉMAI

1. *Az egyházfogalom értelmezése az adventközösségben a múltban és ma*
– a katolikus, a XVI. századi protestáns, és a biblikus egyházfogalom összehasonlítása
2. *Gyülekezeti életünk és munkánk megújulása a mennyei tanácsok szerint*
3. *Felelősségünk a végidőben a legveszélyeztetettebb fiatal nemzedék iránt*
– Mit tegyünk, mit tehetünk a gyermekekért és az ifjúságért a gyülekezeten belül és kívül?

ESTI TÉMÁK

1. *Szerezzünk olajat a lámpásunkba – késedelem nélkül!*
– A tíz szűz példázatának (Mát 25,1–13) mondanivalója az adventhívők mai nemzedékéhez
2. *Az Illés eljövételéről szóló jövendölés (Mal 4,5–6) második advent előtti beteljesedése*
– Megvalósult-e már, vagy a jövőben várható?
3. *Ellen G. White szerepe, szolgálata az adventmozgalom története során*
– Ahogyan a halála óta eltelt csaknem száz év távlatából ma láthatjuk
4. *A végidő „Babilonja”, amint Isten Igéje bemutatja*
– Isten bátorító kijelentései az Ő népének (Jel 17–18. f. alapján)
5. *„Békesség-biztonság”, avagy „eljött az Ő ítéletének órája”?*
– Két üzenet ütközése a végidőben (1Thess 5,1–4; vö. Jel 14,7)